

I POKAZATELJI VITALNO-DEMOGRAFSKE STATISTIKE

1. OPŠTI PODACI O TERITORIJI

Zapadno-Bački okrug smešten je u severozapadnom delu Republike Srbije i prostire se na površini od 2420 km². U sastavu okruga nalaze se četiri opštine (Apatin, Kula, Odžaci i Sombor) sa ukupno 37 naselja i 46 registrovanih mesnih zajednica. Prosečna gustina naseljenosti iznosi 81 stanovnika po km².

Tabela 1. OPŠTI PODACI O TERITORIJI ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2009

okrug/opština	površina u km ²	broj naselja	stanovništvo-stanje na dan 31.06.2009	
			ukupno	na 1 km ²
Apatin	350	5	30187	86
Kula	481	7	44852	93
Odžaci	411	9	31220	76
Sombor	1178	16	89314	76
okrug	2420	37	195573	81

2. STANOVNIŠTVO

Prema procenama Republičkog zavoda za statistiku, na području Zapadno-Bačkog okruga u 2009 godini živelo je 195573 stanovnika, što je za 18438 stanovnika manje u odnosu na popis iz 2002 godine, kada je na području okruga živelo 214011 stanovnika. U odnosu na prethodnu godinu, broj stanovnika manji je za 2401.

Tabela 2. PROCENJENI BROJ STANOVNIKA ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2002-2009

okrug/opština	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Apatin	32813	32437	32048	31666	31294	30870	30484	30187
Kula	48353	48007	47662	47216	46631	45960	45351	44852
Odžaci	35582	34922	34366	33795	33173	32490	31811	31220
Sombor	97263	96028	94981	93946	92887	91631	90328	89314
okrug	214011	211394	209057	206623	203985	200951	197974	195573

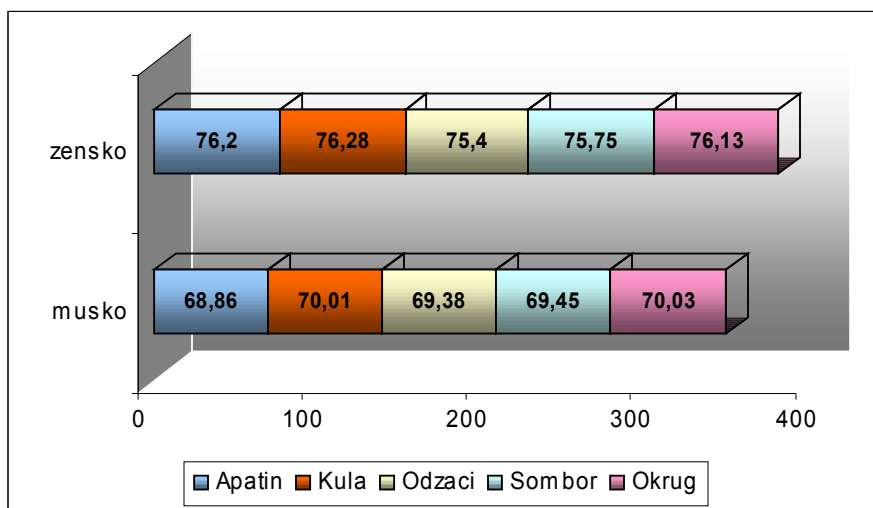
Demografske promene posebno ukazuju na pokazatelje starenja stanovništva koji su veoma nepovoljni na posmatranoj teritoriji. Prema učešću starijih od 65 godina u ukupnom stanovništvu, Zapadno-Bački okrug spada u kategoriju vrlo starih populacija, pri čemu se procentualni udeo starih kreće od 15,8% u Kuli do 18,2% u Odžacima.

Prosečna starost stanovništva okruga iznosi 42,22 godina a index starenja 121,88. Očekivano trajanje života na rođenju iznosi 70,03 godina za muškarce i 76,13 za žene i stagnira već duži vremenski period.

Tabela 3. OSNOVNI KONTIGENTI I INDIKATORI STANOVNIŠTVA 2009

okrug opština	pros. starost	indeks starenja	OSNOVNI KONTIGENTI STANOVNIŠTVA									
			radni (15-64)		punoletni (>18)		predškolski (0-6)		školoobav. (7-14)		fertilni (15-49)	
			broj	%	broj	%	broj		broj	%	broj	%
Apatin	42,18	121,61	20537	68,0	24881	82,4	1926	6,38	2377	7,87	6711	22,2
Kula	41,42	111,12	30459	67,9	36674	81,8	2809	6,26	3782	8,43	10240	22,8
Odžaci	42,53	123,37	21287	68,2	25832	82,7	1821	5,83	2451	7,85	6847	21,9
Sombor	42,52	127,25	61106	68,4	74201	83,1	5305	5,94	6760	7,57	20091	22,5
okrug	42,22	121,88	133389	68,2	161588	82,6	11861	6,06	15370	7,86	43889	22,4

**Grafikon 1. OČEKIVANO TRAJANJE ŽIVOTA NA RODJENJU
ZAPADNO-BAČKI OKRUG 2007-2009**

3. PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA

Natalitet

Zapadno-Bački okrug spada u područja sa izrazito niskom stopom nataliteta, koja je od 1989 godine konstantno ispod 12/1000 stanovnika. Prema podacima za 2009 godinu stopa je iznosila 8,1/1000 stanovnika i kretala se u rasponu od 7,5 u Odžacima do 8,7 u Apatinu.

Mortalitet

Opšta stopa mortaliteta u 2009 godini imala je vrednost od 15,3/1000 stanovnika, što predstavlja pad u odnosu na 2008 kada je stopa dostigla vrednost od 16,0/1000. Pored promena u ponašanju i stilu življenja, na vrednost stope smrtnosti našeg stanovništva utiču i promene u starosnoj strukturi kao i produženje očekivanog trajanja života na rođenju. Najveću stopu smrtnosti u okrugu ima opština Odžaci (17,8/1000 stanovnika).

Smrtnost odojčadi

Kao izuzetno osetljiv indikator zdravstvenog stanja celokupne populacije, stopa smrtnosti odojčadi kreće se u okviru niskih vrednosti i prema podacima za 2009 godinu iznosila je 5,1/1000 živorodjenih. Vrednost stope snižena je u odnosu na prethodnu godinu kada je stopa imala vrednost od 8,0/1000 živorodjenih.

Maternalna smrtnost

U 2009 godini nije zabeležen ni jedan smrtni slučaj usled komplikacija trudnoće, porođaja i puerperijuma.

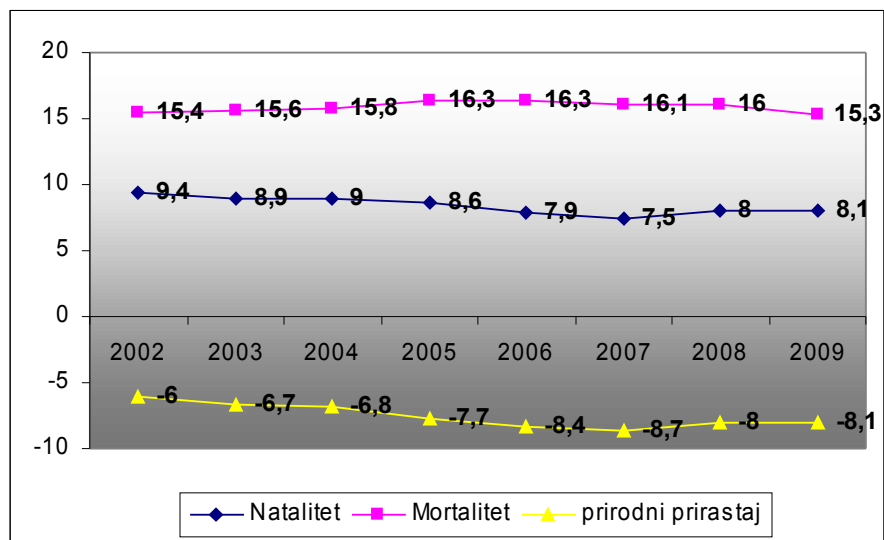
Prirodni priraštaj

Stopa prirodnog priraštaja ima nepovoljne vrednosti na području okruga već dugi niz godina. U 2009 godini stopa je iznosila -7,2/1000 stanovnika i kretala se u rasponu od -5,4 u Kuli do -10,2 u Odžacima.

Tabela 4. VITALNI DOGAĐAJI NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2002-2009

PODRUČJE	PROC.BROJ STANOVNIKA	ŽIVOROĐENI	UMRLI	PRIROD. PRIRAŠTAJ	UMRLA ODOJČAD	UM.ODOJČ. NA 1000 ŽIVOROD.	NA 100 STANOVNIKA		
							živorodjeni	umrli	pr.priraštaj
Vitalni događaji u 2002									
Sombor	97200	872	1501	-629	11	12.6	9.0	15.4	-6.4
Kula	48300	531	694	-163	11	20.7	11.0	14.4	-3.4
Odžaci	35500	323	589	-266	3	9.3	9.1	16.6	-7.5
Apatin	32900	274	511	-237	3	10.9	8.3	15.5	-7.2
Okrug	213900	2000	3295	-1295	28	14.0	9.4	15.4	-6.0
Vitalni događaji u 2003									
Sombor	97918	848	1550	-702	6	9.8	8.7	15.8	-7.1
Kula	48415	462	641	-179	2	16.3	9.5	13.2	-3.7
Odžaci	35349	294	611	-317	2	-	8.3	17.3	-9.0
Apatin	33089	301	549	-248	3	8.8	9.1	16.6	-7.5
Okrug	214771	1905	3351	-1446	13	9.8	8.9	15.6	-6.7
Vitalni događaji u 2004									
Sombor	94981	809	1524	-715	4	4,9	8,5	16,0	-7,5
Kula	47662	430	645	-215	4	9,3	9,0	13,5	-4,5
Odžaci	34366	325	610	-285	3	9,2	9,5	17,8	-8,3
Apatin	32048	311	519	-208	2	6,4	9,7	16,2	-6,5
Okrug	209057	1875	3298	-1423	13	6,9	9,0	15,8	-6,8
Vitalni događaji u 2005									
Sombor	93946	803	1489	-686	5	6,2	8,5	15,8	-7,3
Kula	47217	418	712	-294	-	-	8,9	15,1	-6,2
Odžaci	33796	262	623	-361	3	11,5	7,8	18,4	-10,7
Apatin	31664	287	543	-256	-	-	9,1	17,1	-8,1
Okrug	206623	1770	3367	-1597	8	4,5	8,6	16,3	-7,7
Vitalni događaji u 2006									
Sombor	92887	726	1491	-765	3	4,1	7,8	16,1	-8,2
Kula	46631	383	698	-315	2	5,2	8,2	15,0	-6,8
Odžaci	33173	212	596	-384	2	9,4	6,4	18,0	-11,6
Apatin	31294	292	534	-242	2	6,9	9,3	17,1	-7,7
Okrug	203985	1613	3319	-1706	9	5,6	7,9	16,3	-8,4
Vitalni događaji u 2007									
Sombor	91631	669	1499	-830	4	6,0	7,3	16,4	-9,1
Kula	45960	339	674	-335	1	2,9	7,4	14,7	-7,3
Odžaci	32490	247	564	-317	2	8,1	7,6	17,4	-9,8
Apatin	30870	245	504	-259	2	8,2	7,9	16,3	-8,4
Okrug	200951	1500	3241	-1741	9	6,0	7,5	16,1	-8,7
Vitalni događaji u 2008									
Sombor	90328	710	1513	-803	4	5,6	7,9	16,8	-8,9
Kula	45351	361	632	-271	4	11,1	8,0	13,9	-6,0
Odžaci	31811	253	547	-294	2	7,9	8,0	17,2	-9,2
Apatin	30484	265	475	-210	4	15,1	8,7	15,6	-6,9
Okrug	197974	1589	3167	-1578	14	8,8	8,0	16,0	-8,0
Vitalni događaji u 2009									
Sombor	89314	705	1335	-630	3	4,3	7,9	14,9	-7,1
Kula	44852	378	622	-244	3	7,9	8,4	13,9	-5,4
Odžaci	31220	235	555	-320	-	-	7,5	17,8	-10,2
Apatin	30187	264	483	-219	2	7,6	8,7	16,0	-7,3
Okrug	195573	1582	2995	-1413	8	5,1	8,1	15,3	-7,2

Grafikon 2. Kretanje stope nataliteta, mortaliteta i prirodnog priraštaja na području Zapadno-Bačkog okruga 2002-2009

4. SOCIO-EKONOMSKI POKAZATELJI

Zaposlenost

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku za 2009 godinu (godišnji prosek), na području Zapadno-Bačkog okruga zaposlenih lica bilo je 41064 lica (od toga 45% žena), sa stopom od 210 zaposlenih na 1000 stanovnika. Nezaposlenih lica u 2009 bilo je 21898, sa stopom od 112/1000 stanovnika.

Tabela 5. ZAPOSLENI NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2009
- godišnji prosek -

okrug opština	ZAPOSLENI		zap.u priv. druš, preduzećima,us- tanovama,zadr. i organizacijama	lica koja samost. obavljaju delat. i zaposl. kod njih	Broj zaposlenih na 1000 stanovnika	
	ukupno	od toga žene %			ukupno	zap.u priv. druš, preduzećima,us- tanovama, zadr. i organizacijama
Apatin	5724	43,9	4444	1281	190	147
Kula	8366	44,3	5910	2456	187	132
Odžaci	5409	42,0	4021	1388	173	129
Sombor	21565	46,2	15811	5755	241	177
Okrug	41064	45,0	30185	10879	210	154

Tabela 6. NEZAPOSLENA LICA NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2009
- stanje na dan 31. 12. 2009. -

okrug opština	ukupno	prvi put traže zaposlenje		bez kvalifikacija		žene		na 1000 stanovnika
		svega	%	svega	%	svega	%	
Apatin	4381	1352	30,9	2040	46,6	2092	47,8	145
Kula	5103	1608	31,5	1475	28,9	2617	51,3	114
Odžaci	4915	1459	29,7	1513	30,8	2346	47,7	157
Sombor	7499	2092	27,9	2616	34,9	3654	48,7	84
Okrug	21898	6511	29,7	7644	34,9	10709	48,9	112

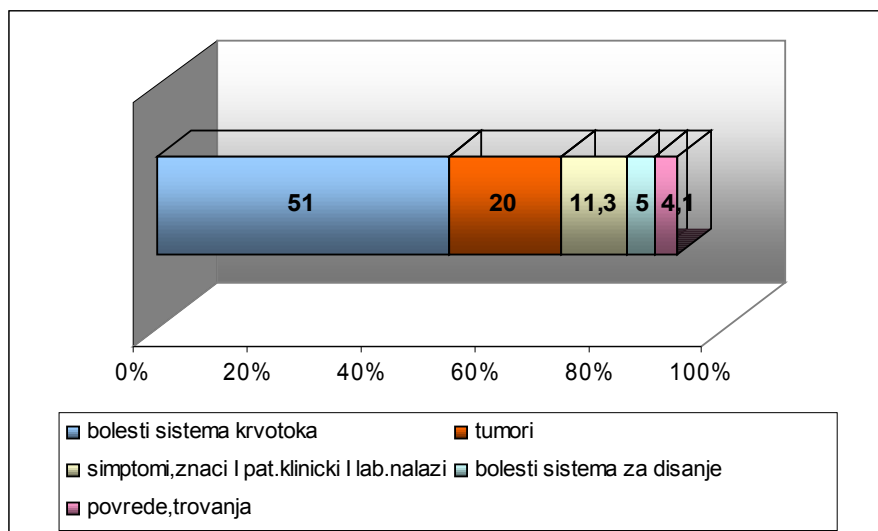
2. STRUKTURA UZROKA SMRTI

Na području Zapadno-Bačkog okruga u 2009 godini umrlo je 2995 osoba, od toga 1493 muškaraca i 1502 žena. U strukturi uzroka smrti nema značajnijih izmena u odnosu na prethodne godine. Prvo mesto zauzimaju bolesti sistema krvotoka sa udelom od 51% a zatim slede tumori (20%), grupa simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (11,3%), bolesti sistema za disanje (5%) i grupa povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (4,1%).

Tabela 7. UMRILI PREMA UZROKU SMRTI NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2009

UZROK SMRTI	APATIN		KULA		ODŽACI		SOMBOR		OKRUG	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
ZARAZNE I PARAZITARNE BOL.	1	0,2	5	0,8	2	0,4	4	0,3	12	0,4
TUMORI	88	18,2	142	22,8	121	21,8	247	18,5	598	20,0
BOLESTI KRV I, KRVOTVORNIH ORGANA I POR. IMUNITETA	1	0,2	1	0,2	0	0,0	0	0,0	2	0,1
BOL. ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METAB.	7	1,4	11	1,8	7	1,3	26	1,9	51	1,7
DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREM. PONAŠANJA	5	1,0	3	0,5	6	1,1	25	1,9	39	1,3
BOL. NERVNOG SISTEMA I ČULA	4	0,8	7	1,1	2	0,4	7	0,5	20	0,7
BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	260	41,4	350	56,3	312	56,2	607	45,5	1529	51,0
BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	31	6,4	29	4,7	27	4,9	60	4,5	147	5,0
BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	13	2,7	22	3,5	12	2,2	48	3,6	95	3,2
BOL. KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,1	1	0,0
BOLESTI MIŠIČNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	1	0,2	1	0,2	0	0,0	1	0,1	3	0,0
BOLESTI MOKRACNO-POLNOG SISTEMA	5	1,0	4	0,6	10	1,8	11	0,8	30	1,0
TRUDNOĆA, RADJANJE I BABINJE	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
STANJA U PORODJAJNOM PER.	1	0,2	1	0,2	0	0,0	2	0,1	4	0,1
URODJ. NAKAZNOSTI, DEFORM. I HROMOS. NENORMALNOSTI	0	0,0	1	0,2	0	0,0	0	0,0	1	0,0
SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LAB. NALAZI	49	10,1	19	3,0	29	5,2	243	18,2	340	11,3
POVREDE, TROVANJA I POSLED. DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	17	3,5	26	4,2	27	4,9	53	4,0	123	4,1
UKUPNO	483	100	622	100	555	100	1335	100	2995	100

Grafikon 3. VODEĆE GRUPE BOLESTI U STRUKTURI UZROKA SMRTI 2009

1. BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA

Od bolesti sistema krvotoka umrlo je tokom 2009 godine 1529 osoba (690 muškaraca i 839 žena). U okviru ove grupe bolesti, kao vodeći uzroci smrti dominiraju oboljenja iz podgrupe druge bolesti srca sa 717 umrlih (46,9%) a zatim slede bolesti krvnih sudova mozga sa 396 umrlih (25,9%) i ishemične bolesti srca sa 244 umrlih (15,9%).

Tabela 8. Umrli od bolesti sistema krvotoka prema uzroku smrti i polu na području Zapadno-Bačkog okruga 2009

UZROK SMRTI	BROJ UMRLIH					
	ukupno		muškarci		žene	
	broj	%	broj	%	broj	%
1.druge bolesti srca	717	46,9	326	47,2	391	46,6
2.bolesti krvnih sudova mozga	396	25,9	168	24,3	228	27,1
3.ishemične bolesti srca	244	15,9	131	19,0	113	13,5
4.aterpskleroza	108	7,1	37	5,4	71	8,5
5.bolesti pov. krvnog pritiska	50	3,3	21	3,0	29	3,4
druge bolesti krvotoka	14	0,9	7	1,0	7	0,8
UKUPNO	1529	100	690	100	839	100

2. TUMORI

Na drugom mestu vodećih uzroka smrti stanovništva Zapadno-Bačkog okruga nalaze se tumori sa 598 umrlih, od toga 347 muškaraca i 251 žena. Prema lokalizaciji malignih tumora kod muškaraca dominiraju - maligni tumor traheje, bronha i pluća (35,7%) i maligni tumor kolona i rektuma (16,1%). Vodeći uzroci smrti kod žena bili su - maligni tumor traheje, bronha i pluća (19,1%) i maligni tumor dojke (16,7%).

Tabela 9. Umrli od tumora prema uzroku smrti i polu na području Zapadno-Bačkog okruga 2009

LOKALIZACIJA TUMORA	muškarci		LOKALIZACIJA TUMORA	žene	
	broj	%		broj	%
1.traheja,bronh i pluća	124	35,7	1.traheja,bronh i pluća	48	19,1
2.kolon i rektum	56	16,1	2.dojka	42	16,7
3.prostata	20	5,8	3.kolon i rektum	38	15,1
4.želudac	17	4,9	4.želudac	16	6,4
5.mokraćna bešika	16	4,6	5.jajnik	12	4,8
ostalo	114	32,8	Ostalo	95	37,8
UKUPNO	347	100	UKUPNO	251	100

3. SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI

Grupa simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi nalazi se na trećem mestu u strukturi uzroka smrti sa 340 umrlih osoba i visokim učešćem od 11,3%. U ukupnom broju umrlih više je žena (190 ili 55,9%) nego muškaraca (150 ili 44,1%). Visok udeo ove grupe bolesti u strukturi mortaliteta ukazuje na potrebu unapredjenja kvaliteta podataka u vezi sa utvrđivanjem uzroka smrti i primenjene klasifikacije bolesti, povreda i uzroka smrti.

4. BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE

Na četvrtom mestu vodećih uzroka smrti nalaze se bolesti sistema za disanje sa 147 umrlih i sledećim dominantnih uzrocima smrti: hronične bolesti donjih disajnih puteva (55,1%), pneumonia (22,4%) i druge bolesti disajnih organa (19,7%).

Tabela 10. Umrli od bolesti sistema za disanje prema uzroku smrti i polu na području Zapadno-Bačkog okruga 2009

UZROK SMRTI	BROJ UMRLIH					
	ukupno		muškarci		žene	
	broj	%	broj	%	broj	%
1.hronične bolesti donjih dis.puteva	81	55,1	54	64,3	27	42,8
2.pneumonia	33	22,4	13	15,5	20	31,7
3.druge bolesti disajnih organa	29	19,7	14	16,7	15	23,8
4.influenza	3	2,0	2	2,4	1	1,6
5.druge ak.infekcije donjih dis.puteva	1	0,7	1	1,2	0	0,0
UKUPNO	147	100	84	100	63	100

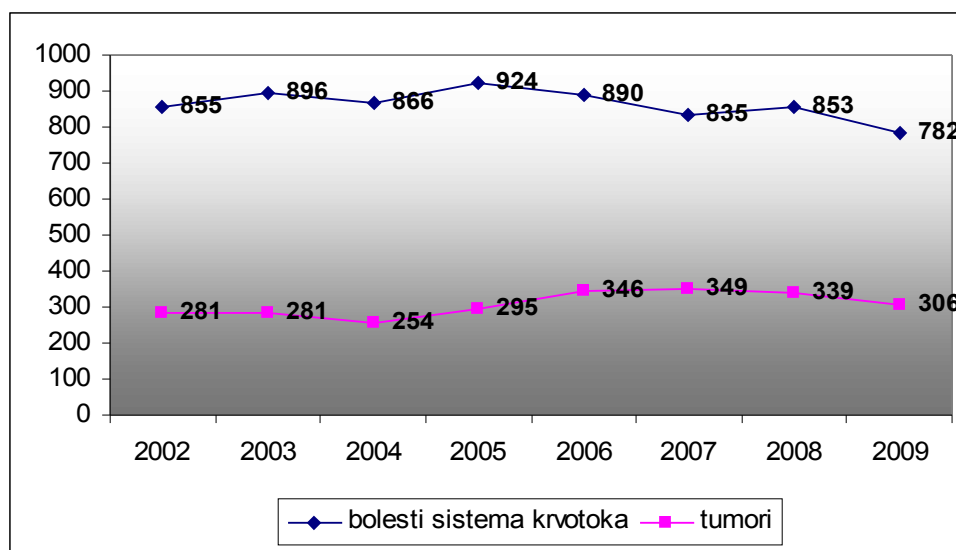
5. POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA

Grupa povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora zauzima peto mesto u poretku vodećih uzroka smrti sa 123 umrla lica, od toga 86 muškaraca i 37 žena. U okviru ove grupe bolesti vodeće uzroke smrti predstavljaju: druge povrede (56,9%); povrede glave, vrata, grudnog koša i trbuha (31,7%) i povrede donjih ekstremiteta (4,9%).

Tabela 11. Umrli od povreda i trovanja prema uzroku smrti i polu na području Zapadno-Bačkog okruga 2009

UZROK SMRTI	BROJ UMRLIH					
	ukupno		muškarci		žene	
	broj	%	broj	%	broj	%
1.druge povrede	70	56,9	48	55,8	22	59,4
2.povrede glave, vrata, gr.koša i trbuha	39	31,7	32	37,2	7	18,9
3.povrede donjih ekstremiteta	6	4,9	0	0,0	6	16,2
4.opekotine i promrzline	4	3,2	3	3,5	1	2,7
5.trovanja	4	3,2	3	3,5	1	2,7
UKUPNO	123	100	86	100	37	100

**Grafikon 4. KRETANJE SPECIFIČNE STOPE SMRTNOSTI OD BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA
I TUMORA NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2002 – 2009**

3. MORBIDITETNA STATISTIKA

3.1. VANBOLNIČKI MORBIDITET

3.1.1. Služba opšte medicine

U službama opšte medicine Zapadno-Bačkog okruga utvrđeno je u 2010 godini 191469 oboljenja i ovaj broj neznatno je povećan u odnosu na 2009 godinu. U strukturi morbiditeta odraslog stanovništva dominiraju hronična nezarazna oboljenja, pre svega bolesti sistema krvotoka, koje su u 2010 godini dospele na prvo mesto ispred grupe bolesti sistema za disanje. Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva zauzimaju treću poziciju a zatim slede bolesti mokraćno-polnog sistema i faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom.

Unutar grupe bolesti sistema krvotoka najveći značaj ima esencijalna arterijska hipertenzija sa udelom od 60,9%, dok kod bolesti sistema za disanje dominiraju streptokokna zapaljenja ždrela sa 17,8%. Od bolesti mišićno-koštanog sistema najčešće se javlja bol u leđima sa učešćem od 39%. Najčešće dijagnostikovano oboljenje u grupi bolesti mokraćno-polnog sistema je zapaljenje mokraćne bešike sa 46,9%. Od faktora koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom, lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja čine 62,2%.

**Tabela 12. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI OPŠTE MEDICINE
NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2010**

Grupa	Grupa bolesti	Broj	%
I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	3884	2,03
II	TUMORI	3484	1,82
III	BOL. KRV I KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	2957	1,54
IV	BOL.ŽLEZDA SA UNUTR. LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	9563	4,99
V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	11569	6,04
VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	5348	2,79
VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	4060	2,12
VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	3854	2,01
IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	34277	17,90
X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	33541	17,52
XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	9639	5,03
XII	BOLESTI KOŽE I BOLESTI POTKOŽNOG TKIVA	7284	3,80
XIII	BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	22016	11,50
XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	12718	6,64
XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	338	1,54
XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	57	0,03
XVII	UROĐ.NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOS. NENORMALNOSTI	48	0,03
XVIII	SIMPTOMI,ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	5044	2,63
XIX	POVREDE,TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	9531	4,98
XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDR.STANJE I KONTAKT ZA ZDR.SLUŽBOM	12257	6,40
UKUPNO		191469	100

Grafikon 5. Vodeće grupe bolesti u službi opšte medicine 2010

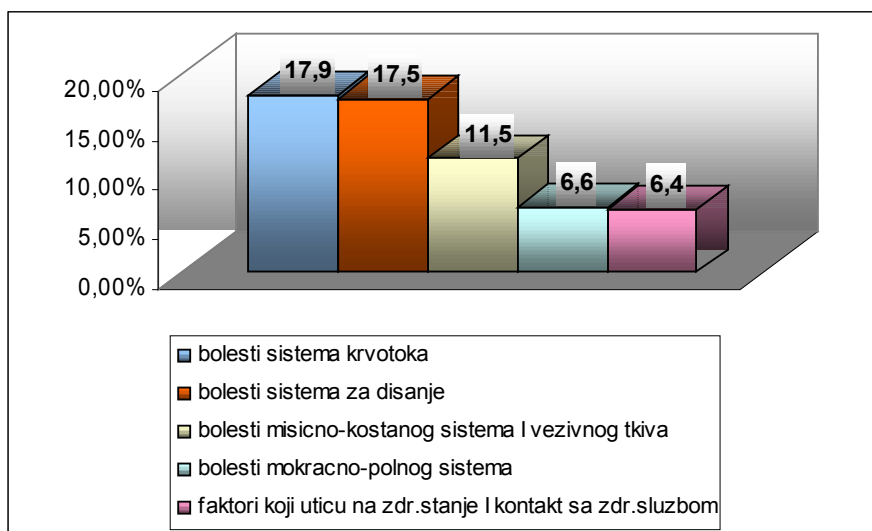

Tabela 13. Vodeće dijagnoze unutar vodećih grupa bolesti

Grupa bolesti	Vodeće dijagnoze unutar grupe	Broj	%
(IX) BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	Hypertensio arterialis essentialis	20875	60,90
	Druge ishemijske bolesti srca	3292	9,60
	Druge bolesti srca	1774	5,17
(X) BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	Pharyngitis streptococcica	5986	17,85
	Infectiones tractus respiratorii	5177	15,43
	Pharyngitis et tonsillitis acuta	4901	14,61
(XIII) BOLESTI MIŠIĆNO KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	Bol u leđjima	8599	39,06
	Druga oboljenja leđja	3325	15,10
	Degenerativno oboljenje zgloba	3097	14,07
(XIV) BOLESTI MOKRAĆNO POLNOG SISTEMA	Cystitis	5967	46,91
	Hyperplasia prostatae	1423	11,19
	Druge bolesti sistema za mokrenje	1286	10,11
(XXI) FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Lica koja traže zdr.usluge radi pregleda i ispitivanja	7630	62,25
	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrožena zaraznom bolešću	3009	24,55
	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	1335	10,89

3.1.2. Služba medicine rada

U službi medicine rada registrovano je tokom 2010 godine 19219 oboljenja a poredak vodećih grupa bolesti zabeleženih kod radnoaktivnog stanovništva nije se bitnije menjao u odnosu na 2009. Na prvom mestu nalaze se bolesti sistema krvotoka sa udelom od 18,54% a zatim slede, prema obimu zastupljenosti, bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva, bolesti sistema za disanje, duševni poremećaji i poremećaji ponašanja i faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom. Socijalno-medicinskom značaju ovih oboljenja posebno doprinose česta i dugotrajna bolovanja, invalidnost kao i visoki troškovi lečenja.

Najčešće dijagnostičke kategorije u grupi kardiovaskularnih bolesti su esencijalna arterijska hipertenzija sa 41,89% i druge bolesti krvnog pritiska sa 14,53%. Od bolesti mišićno-koštanog sistema najčešće se registruje bol u leđima sa 38,36%. Kod bolesti sistema za disanje dominiraju infekcije gornjih respiratornih puteva sa 13,42% i akutni bronhitis i bronhiolitis sa 12,88%. Unutar grupe duševni poremećaji i poremećaji ponašanja dominiraju neurotski, stresogeni i somatoformni poremećaji sa 30,63% i poremećaja raspoloženja sa 29,51%. U okviru grupe faktora koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom najčešća su lica koja traže zdravstvene usluge sa 61,97%.

**Tabela 14. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI MEDICINE RADA
NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2010**

Grupa	Grupa bolesti	Broj	%
I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	414	2,15
II	TUMORI	234	1,22
III	BOL. KRVI I KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	334	1,74
IV	BOL.ŽLEZDA SA UNUTR. LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	990	5,15
V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	1779	9,26
VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	1221	6,35
VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	321	1,67
VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	296	1,54
IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	3564	18,54
X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	2034	10,58
XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	1543	8,03
XII	BOLESTI KOŽE I BOLESTI POTKOŽNOG TKIVA	631	3,28
XIII	BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	2101	10,93
XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	1156	6,01
XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	49	0,25
XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	6	0,03
XVII	UROĐ.NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOS. NENORMALNOSTI	1	0,01
XVIII	SIMPTOMI,ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	199	1,03
XIX	POVREDE,TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	592	3,08
XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDR.STANJE I KONTAKT ZA ZDR.SLUŽBOM	1754	9,13
UKUPNO		19219	100

Grafikon 6. Vodeće grupe bolesti u službi medicine rada 2010

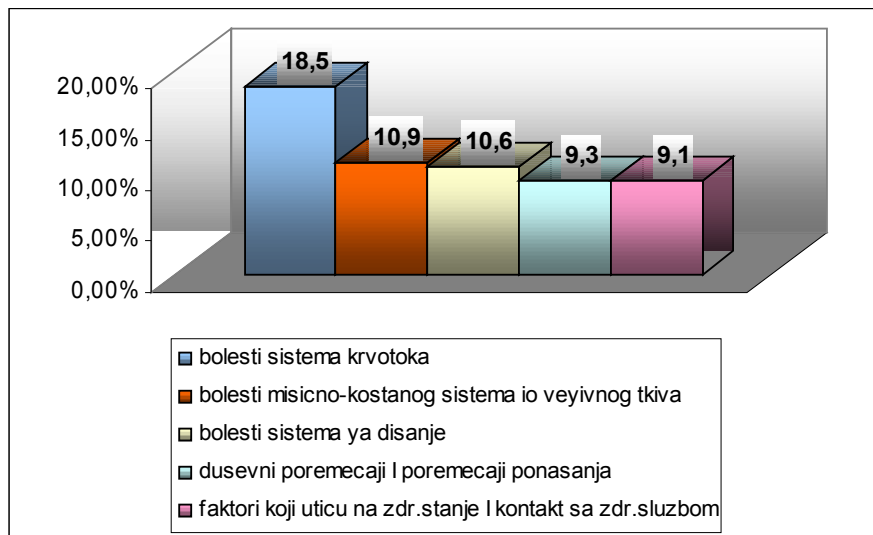

Tabela 15. Vodeće dijagnoze unutar vodećih grupa bolesti

Grupa bolesti	Vodeće dijagnoze unutar grupe	Broj	%
(IX) BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	Hypertensio arterialis essentialis	1493	41,89
	Druge bolesti krvnog pritiska	518	14,53
	Druge ishemijske bolesti srca	330	9,26
(XIII) BOLESTI MIŠIĆNO KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	Bol u leđjima	806	38,36
	Druga oboljenja leđja	377	17,94
	Poremećaji vratno i drugog međupršljenskog diska	215	10,23
(X) BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	Infectiones tractus respiratorii	273	13,42
	Bronchitis et bronchiolitis acuta	262	12,88
	Pharyngitis et tonsillitis acuta	191	9,39
(V) DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	Neurotski, stresogeni i somatoformni poremećaji	545	30,63
	Poremećaji raspoloženja	525	29,51
	Drugi duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	247	13,88
(XXI) FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Lica koja traže zdr.usluge radi pregleda i ispitivanja	1087	61,97
	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrožena zaraznom bolešću	251	4,31
	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	167	9,52

3.1.3. Služba za zdravstvenu zaštitu dece

U službama za zdravstvenu zaštitu predškolske dece evidentirano je tokom godine 54563 oboljenja, što u odnosu na registrovani morbiditet u prethodnoj godini predstavlja povećanje za 12%. Kod dece predškolskog uzrasta najzastupljenije su bolesti sistema za disanje sa učešćem od 45,8% a zatim slede faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom, zarazne i parazitarne bolesti, bolesti kože i potkožnog tkiva te bolesti uva i mastoidnog nastavka.

Akutno zapaljenje ždrela i krajnika sa 37,31% i infekcije gornjih respiratornih puteva sa 18,81% vodeća su oboljenja u grupi bolesti sistema za disanje. Od faktora koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom, lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja čine 51,24%. Kod zaraznih i parazitarних bolesti najveće učešće imaju druge virusne bolesti sa 43,84% i varicela sa 17,62%. Od bolesti kože i potkožnog tkiva najzastupljenije su infekcije kože i potkožnog tkiva sa 30,97% i druge bolesti kože sa 30,50%. Unutar grupe bolesti uva i mastoidnog nastavka, zapaljenja srednjeg uva čine 85,32%.

**Tabela 16. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU DECE
NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2010**

Grupa	Grupa bolesti	Broj	%
I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	3280	6,01
II	TUMORI	9	0,02
III	BOL. KRV I KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	430	0,79
IV	BOL. ŽLEZDA SA UNUTR. LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	67	0,12
V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	73	0,13
VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	203	0,37
VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	955	1,75
VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	2214	4,06
IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	11	0,02
X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	24991	45,80
XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	1347	2,47
XII	BOLESTI KOŽE I BOLESTI POTKOŽNOG TKIVA	2767	5,07
XIII	BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	125	0,23
XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	1117	2,05
XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	537	0,98
XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	0	0,00
XVII	UROĐ.NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOS. NENORMALNOSTI	244	0,45
XVIII	SIMPTOMI,ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	1688	3,09
XIX	POVREDE,TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	748	1,37
XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDR.STANJE I KONTAKT ZA ZDR.SLUŽBOM	13757	25,21
UKUPNO		54563	100

Grafikon 7. Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu dece 2010

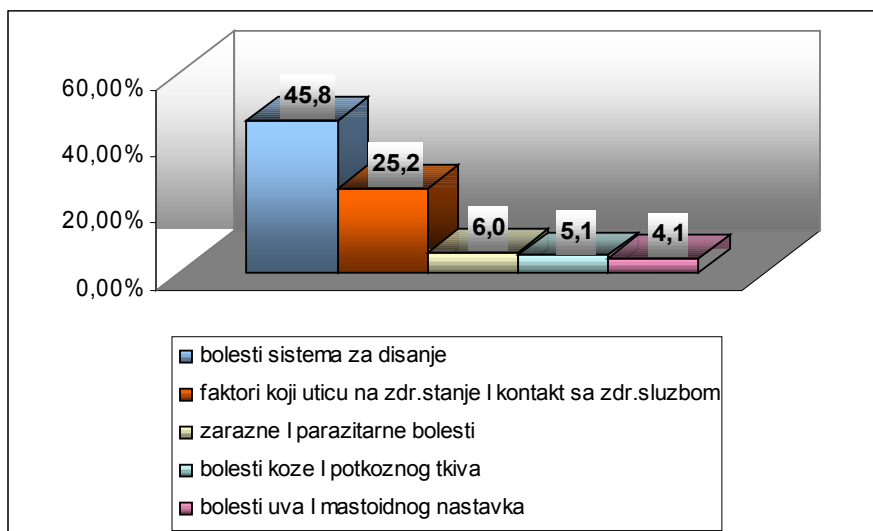

Tabela 17. Vodeće dijagnoze unutar vodećih grupa bolesti

Grupa bolesti	Vodeće dijagnoze unutar grupe	Broj	%
(X) BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	Pharyngitis et tonsillitis acuta	9324	37,31
	Infectiones tractus respiratorii	4700	18,81
	Bronchitis et bronchiolitis acuta	4104	16,42
(XXI) FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Lica koja traže zdr.usluge radi pregleda i ispitivanja	7049	51,24
	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrožena zaraznom bolešću	6314	45,90
	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	391	2,84
(I) ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	Druge virusne bolesti	1438	43,84
	Varicella et herpes zoster	578	17,62
	Druge crevne zarazne bolesti	525	16,01
(XII) BOLESTI KOŽE I BOLESTI POTKOŽNOG TKIVA	Infekcije kože i potkožnog tkiva	857	30,97
	Druge bolesti kože i potkožn. tkiva	844	30,50
	Urticaria	754	27,25
(VIII) BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	Bolesti srednjeg uva i mastoidnog nastavka	1889	85,32
	Druge bolesti uva i mastoidnog nastavka	325	14,68

3.1.4. Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

U službama za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine Zapadno-Bačkog okruga registrovano je tokom godine 51725 oboljenja. Broj utvrđenih oboljenja i stanja smanjen je u odnosu na 2009 godinu za 4%. Na osnovu podataka za 2010, u morbiditetu školske dece i omladine dominirale su bolesti sistema za disanje sa udelom od 46,5% a zatim slede faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom, zarazne i parazitarne bolesti, bolesti kože i potkožnog tkiva te bolesti sistema za varenje..

Najzastupljenija pojedinačna oboljenja u grupi bolesti sistema za disanje su akutna zapaljenja ždrela i krajnika sa učešćem od 40,34% i akutni bronhitis i bronhiolitis sa 13,48%. U grupi faktora koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom najveći deo čine lica koja traže zdravstvene usluge sa 79,49%. Među zaraznim i parazitarnim bolestima, druge virusne bolesti učestvuju sa 60,67% a varičela sa 9,9%. Unutar grupe bolesti kože i potkožnog tkiva najzastupljenije su infekcije kože sa 30,85%. Od bolesti sistema za varenje najčešće se registruju druge bolesti jednjaka i želuca sa 41,49%.

Tabela 18. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU ŠKOLSKE DECE I OMLADINE NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2010

Grupa	Grupa bolesti	Broj	%
I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	3171	6,13
II	TUMORI	58	0,11
III	BOL. KRV I KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	326	0,63
IV	BOL.ŽLEZDA SA UNUTR. LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	338	0,65
V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	275	0,53
VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	511	0,99
VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	1115	2,16
VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	2518	4,87
IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	243	0,47
X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	24079	46,55
XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	2608	5,04
XII	BOLESTI KOŽE I BOLESTI POTKOŽNOG TKIVA	2859	5,53
XIII	BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	1123	2,17
XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	2375	4,59
XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	4	0,01
XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	0	0,00
XVII	UROĐ.NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOS. NENORMALNOSTI	80	0,15
XVIII	SIMPTOMI,ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	2436	4,71
XIX	POVREDE,TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	2476	4,79
XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDR.STANJE I KONTAKT ZA ZDR.SLUŽBOM	5129	9,92
UKUPNO		51725	100

Grafikon 8. Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine 2010

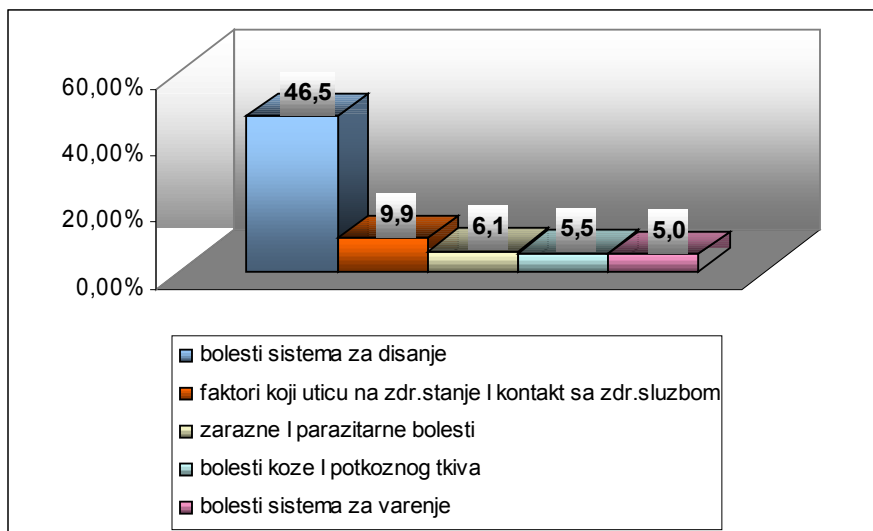

Tabela 19. Vodeće dijagnoze unutar vodećih grupa bolesti

Grupa bolesti	Vodeće dijagnoze unutar grupe	Broj	%
(X) BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	Pharyngitis et tonsillitis acuta	9713	40,34
	Bronchitis et bronchiolitis acuta	3245	13,48
	Infectiones tractus respiratorii	3158	13,12
(XXI) FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Lica koja traže zdr.usluge radi pregleda i ispitivanja	4077	79,49
	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrožena zaraznom bolešću	812	15,83
	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	200	3,90
(I) ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	Druge virusne bolesti	1924	60,67
	Varicella et herpes zoster	314	9,90
	Diarrhoea et gastroenteritis	262	8,26
(XII) BOLESTI KOŽE I BOLESTI POTKOŽNOG TKIVA	Infekcije kože i potkožnog tkiva	882	30,85
	Druge bolesti kože i potkožn. tkiva	836	29,24
	Urticaria	801	28,02
(XI) BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva	1082	41,49
	Druge bolesti creva i potrbušnice	518	19,86
	Caries dentium	318	12,19

3.1.5. Služba za zdravstvenu zaštitu žena

U službi za zdravstvenu zaštitu žena ukupno utvrđeno je tokom 2010 godine 22563 oboljenja, što je za 2% više nego u prethodnoj godini. Redosled vodećih grupa bolesti sličan je onom u 2009 i pokazuje da žene najčešće oboljevaju od bolesti mokraćno-polnog sistema koje čine gotovo 2/3 u ukupnom oboljevanju a zatim slede, prema redosledu učestalosti, faktori koji utiču na zdravstveno stanje, grupa trudnoća, rađanje i babinje, tumori i zarazne i parazitarne bolesti.

Kada su u pitanju bolesti mokraćno-polnog sistema najzastupljenija su druga zapaljenja vulve i vagine sa 16,95% i bolesti menopauze sa 16,25%.. Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja sa 61,75% i preporodajni pregledi i druge kontrole trudnoće sa 11,05% najzastupljeniji su unutar grupe faktora koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom. U grupi trudnoća, rađanje i babinje najveći značaj imaju krvarenja u trudnoći sa 45,13%. Dobročudni tumori "in situ" sa 28,38% i leiomyoma uteri sa 22,07% najčešći su u grupi tumora. Od zaraznih i parazitarne bolesti najučestalija je kandidijaza sa 72,38% a potom trihomonijaza sa 12,86%.

Tabela 20. REGISTROVANI MORBIDITET U SLUŽBI ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU ŽENA NA PODRUČJU ZAPADNO-BAČKOG OKRUGA 2010

Grupa	Grupa bolesti	Broj	%
I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	210	0,93
II	TUMORI	666	2,95
III	BOL. KRV I KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	14	0,06
IV	BOL.ŽLEZDA SA UNUTR. LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	4	0,02
V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	1	0,00
VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	0	0,00
VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	0	0,00
VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	0	0,00
IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	0	0,00
X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	0	0,00
XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	2	0,01
XII	BOLESTI KOŽE I BOLESTI POTKOŽNOG TKIVA	28	0,12
XIII	BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	61	0,27
XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	14071	62,36
XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	1356	6,01
XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	1	0,00
XVII	UROĐ.NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOS. NENORMALNOSTI	11	0,05
XVIII	SIMPTOMI,ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	2	0,01
XIX	POVREDE,TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	2	0,01
XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDR.STANJE I KONTAKT ZA ZDR.SLUŽBOM	6134	27,19
UKUPNO		22563	100

Grafikon 9. Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu žena 2010

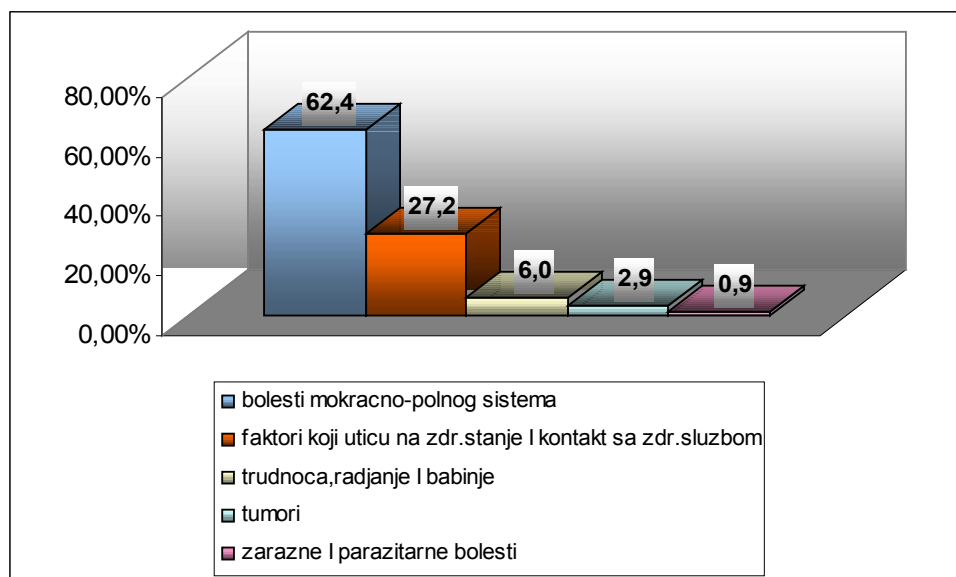

Tabela 21. Vodeće dijagnoze unutar vodećih grupa bolesti

Grupa bolesti	Vodeće dijagnoze unutar grupe	Broj	%
(XIV) BOLESTI MOKRAĆNO POLNOG SISTEMA	Druga zapaljenja vulve i vagine	2385	16,95
	Morbi climacterici	2286	16,25
	Nezapaljiva oboljenja cerviksa	1984	14,10
(XXI) FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Lica koja traže zdr.usluge radi pregleda i ispitivanja	3788	61,75
	Preporodajni pregledi i druge kontrole trudnoće	678	11,05
	Nega i pregled posle porođaja	548	8,93
(XV) TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	Krvarenja u trudnoći	612	45,13
	Partus spontaneus simplex	246	18,14
	Otok,belančevine u mokraći i povišen pritisak	134	9,88
(II) TUMORI	Dobročudni tumori,drugi tumori »in situ«	189	28,38
	Leiomyoma uteri	147	22,07
	Neoplasma malignum mammae	82	12,31
(I) ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	Candidiasis	152	72,38
	Trichomoniasis	27	12,86
	Druge infekcije pretežno prenete polnim putem	23	10,95

3.2. BOLNIČKI MORBIDITET I MORTALITET

3.2.1. Bolnički morbiditet

U strukturi bolničkog morbiditeta u 2010 godini prvo mesto zauzimaju tumori sa udelom od 23,6% što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za čak 8%. Treba istaći da su u 2010 godini tumori prvi put dospeli na vodeću poziciju, ispred bolesti sistema krvotoka koje zauzimaju drugo mesto sa učešćem od 15,4%. Na trećem mestu strukture morbiditeta nalaze se bolesti sistema za varenje a zatim slede duševni poremećaji i poremećaji ponašanja na četvrtom i bolesti sistema za disanje na petom mestu.

Grafikon 10. Vodeće grupe bolesti u strukturi bolničkog morbiditeta 2010

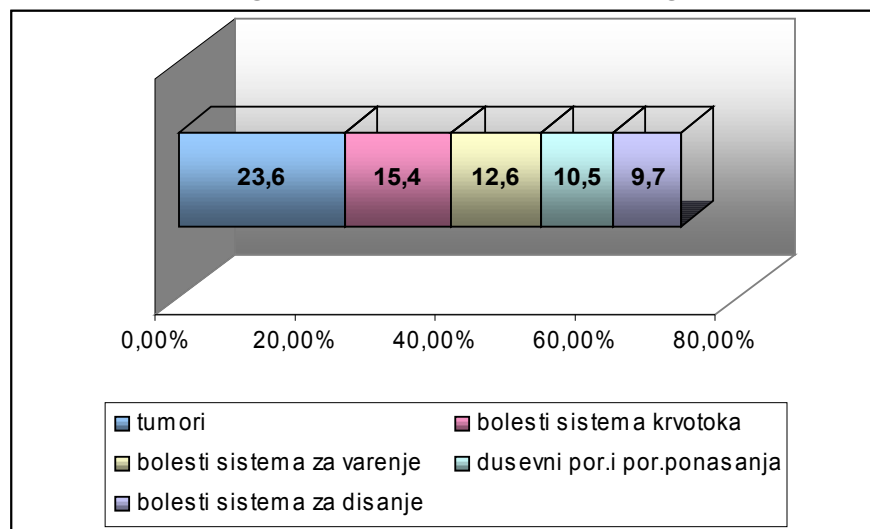

Tabela 22. Vodeće dijagnoze unutar vodećih grupa bolesti

Grupa bolesti	Vodeće dijagnoze	Broj	%
II TUMORI	Zloćudni tumor dojke	658	14,45
	Zloćudni tumor dušnika i pluća	641	14,07
	Zloćudni tumor debelog creva	436	9,57
IX BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	Infarkt mozga	883	29,63
	Akutan infarkt srca	257	8,62
	Nedovoljna funkcija srca	251	8,42
XI BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	Kamen u žučnoj kesi	585	23,96
	Preponska kila	322	13,19
	Bol.krvnih sudova creva,neoznačena	120	4,92
V DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	Shizofrenija	537	26,41
	Depresija	200	9,84
	Duš. poremećaji i por. ponašanja uzrokovani upotrebom alkohola	187	9,20
X BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	Zapaljenje pluća, mikro. neoznačen	324	17,36
	Druga hr.opstruktivna bolest pluća	301	16,13
	Produžen napad astme	138	7,39

3.2.2. Bolnički mortalitet

U opštoj bolnici u Somboru tokom 2010 godine umrlo je 986 osoba a najčešći uzroci smrti bili su iz grupe bolesti sistema krvotoka sa učešćem od 57,6% a zatim slede tumori, bolesti sistema za disanje, bolesti sistema za varenje i bolesti mokraćno-polnog sistema. Udeo ostalih grupa bolesti u ukupnom broju umrlih iznosi 7,3%. Struktura bolničkog mortaliteta, uz manje izmene u redosledu, prati tendenciju iz prethodnog perioda.

Grafikon 11. Vodeće grupe bolesti u strukturi bolničkog mortaliteta 2010

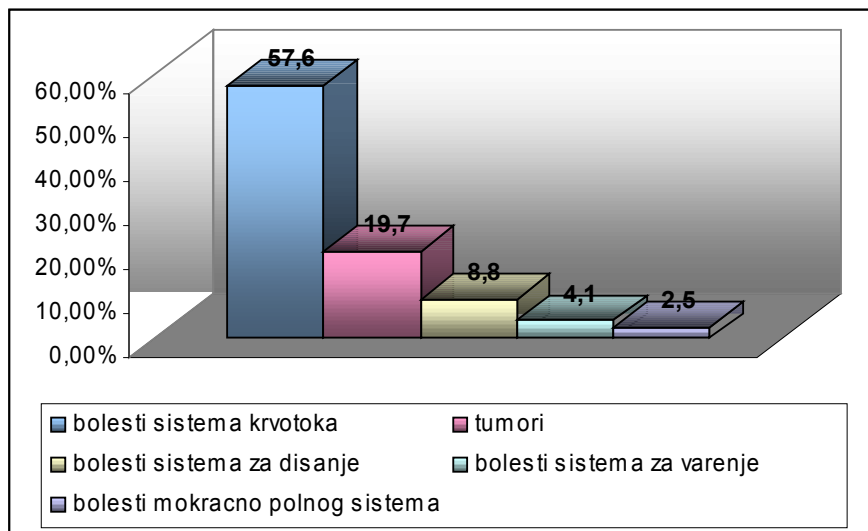

Tabela 23. Vodeće dijagnoze unutar vodećih grupa bolesti

Grupa bolesti	Vodeće dijagnoze	Broj	%
IX BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	Infarkt mozga	175	30,81
	Oboljenja srčanog mišića	77	13,56
	Nedovoljna funkcija srca	69	12,15
II TUMORI	Zloćudni tumor dušnika i pluća	67	34,54
	Zloćudni tumor želuca	11	5,67
	Zloćudni tumor debelog creva	9	4,64
X BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	Druga hr.opstruktivna bolest pluća	27	31,03
	Nedovoljna disajna funkcija	16	18,39
	Hr.zapaljenje dušnica,neoznačeno	13	14,94
XI BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	Bolest jetre uzrokovana alkoholom	16	39,02
	Grizlica želuca	4	9,76
	Fibroza i ciroza jetre	3	7,32
(XIV) BOLESTI MOKRAĆNO POLNOG SISTEMA	Hr. nedovoljna funkcija bubrega	15	60,00
	Nedovoljna funkcija bubrega,neozn.	4	16,00
	Ak. nedovoljna funkcija bubrega	4	16,00

4. KORIŠĆENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

4.1. PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

4.1.1. Služba opšte medicine

Tokom 2010 godine na području Zapadno-Bačkog okruga zdravstvenu zaštitu odraslog stanovništva obezbeđivala su 92 lekara i 160 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Po jednom lekaru dolazi u proseku 1746 stanovnika i taj broj kretao se u rasponu od 1638 u Somboru do 2065 u Apatinu, tako da obezbeđenost stanovništva lekarima nije u skladu sa kriterijumima predviđenim Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti (1 lekar na 1600 stanovnika).

U ordinacijama lekara registrovano je ukupno 757442 poseta a po jednom stanovniku ostvareno je u proseku 4,7 poseta za godinu dana. Broj ponovnih poseta na prvu iznosio je 2,9. Ostali medicinski radnici ostvarili su u toku godine 673823 usluga a brojčani odnos lekara i sestara u službama opšte medicine iznosio je 1:1,7. Na godišnjem nivou, prosečno opterećenje lekara kretalo se od 7681 poseta u Somboru do 9170 u Apatinu.

Tabela 24. Kadrovi i posete u službi opšte medicine na području Zapadno-Bačkog okruga 2010

Opština Okrug	Populacija odraslih	Lekari	Viša i srednja stručna sprema	Sa nižom spremom	Ukupno poseta kod lekara	Od toga prvih	Posete ostalim zdravst. radnicima	Prosečan broj poseta na 1 osobu	Broj stan. na jednog lekara	Broj sestara na 1 lekara	Posete po lek. u toku godine	Broj ponovnih poseta na prvu
Apatin	24320	12	27	0	110045	33640	91992	4,5	2026	2,2	9170	2,3
Kula	35794	20	31	0	174719	34297	174719	4,9	1790	1,5	8736	4,1
Odžaci	25082	15	31	0	127033	21538	85650	5,1	1672	2,1	8469	4,9
Sombor	72629	45	71	24	345645	104942	321462	4,7	1614	1,6	7681	2,3
OKRUG	157825	92	160	24	757442	194417	673823	4,8	1715	1,7	8233	2,9

4.1.2. Služba medicine rada

Zdravstvenu zaštitu radno-aktivnog stanovništva u službama medicine rada pružalo je tokom 2010 godine 18 lekara i 26 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Po jednom lekaru, broj zaposlenih stanovnika iznosio je u proseku 2536. Gledajući po opštinama, razlike u obezbeđenosti kretale su se od 1964 u Somboru do 4644 u Kuli, dok je kriterijum propisan Pravilnikom 3000 zaposlenih na 1 lekara.

U toku godine u ordinacijama lekara registrovano je 49654 poseta ili 1,1 poseta po zaposlenom. Brojčani odnos lekara i sestara u službama medicine rada iznosio je 1:1,4. Prosečna optrećenost lekara u toku godine kretala se u rasponu od 117 poseta na 1 lekara u Kuli do 3881 u Odžacima.

Tabela 25. Kadrovi i posete u službi medicine rada na području Zapadno-Bačkog okruga 2010

Opština Okrug	Populacija zaposlenih	Lekari	Viša i srednja stručna sprema	Sa nižom spremom	Ukupno poseta kod lekara	Od toga prvih	Posete ostalim zdravst. radnicima	Prosečan broj poseta na 1 osobu	Broj stan. na jednog lekara	Broj sestara na 1 lekara	Posete po lek. u toku godine	Broj ponovnih poseta na prvu
Apatin	6106	2	2	0	11630	2511	11630	1,9	3053	1,0	5815	3,6
Kula	9288	2	2	0	235	235	235	0,02	4644	1,0	117	0
Odžaci	6689	2	3	0	7762	2229	2481	1,2	3344	1,5	3881	2,5
Sombor DZ+žel.amb.	23575	12	19	1	30027	10909	16690	1,3	1964	1,6	2502	1,7
Okrug	45658	18	26	1	49654	15884	31036	1,1	2536	1,4	2758,5	2,1

4.1.3. Služba za zdravstvenu zaštitu dece

Zdravstvenu zaštitu predškolske dece na području Zapadno-Bačkog okruga obezbeđivalo je tokom godine 15 lekara i 20 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Kada je u pitanju kadrovska obezbedjenost neophodno je istaci da u opštinama Apatin, Kula i Odžaci isti kadar obezbeđuje zdravstvenu zaštitu i za predškolsku decu i za školsku decu i omladinu, pa se i ukupan broj poseta lekaru odnosi na obe kategorije.

U ordinacijama lekara ostvareno je u 2010 godini 89287 poseta, od toga prvih 60020, dok je kod ostalih zdravstvenih radnika registrovano 86574 usluga. Na svaku prvu posetu ostvareno je 0,5 ponovnih a po jednom detetu bilo je u proseku 7,3 poseta za godinu dana. U okviru savetovalisnog rada, poseta odojčadi bilo je 9333 a poseta ostale dece 3734.

Tabela 26. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu dece na području Zapadno-Bačkog okruga 2010

Opština Okrug	Broj dece 0-6 godina	Lekari	Viša i srednja stručna sprema	Ukupno poseta kod lekara	Od toga prvih	Posete ostalim zdravst. radnicima	Prosečan broj poseta na 1 dete	Broj ponovnih poseta na prvu	Posete u savetova- lištu: odrođčadi	Posete u savetova- lištu: ost. dece
Apatin	1889	0*	0*	11972	7766	7718	6,3	0,5	961	90
Kula	2680	8	11	23673	17058	15468	8,8	0,4	1614	467
Odžaci	1775	0*	0*	16256	10079	8348	9,1	0,6	1996	221
Sombor	5169	7	9	37386	25117	55040	7,2	0,5	4762	2956
Okrug	11513	15	20	89287	60020	86574	7,7	0,5	9333	3734

* Podaci su prikazani u izveštaju Službe za zdr. zaštitu školske dece i omladine s obzirom da isti kadar obezbeđuje zdravstvenu zaštitu za obe kategorije

4.1.4. Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

U službama za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na području Zapadno-Bačkog okruga radilo je u protekloj godini 9 lekara i 15 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Na području opštine Sombor, obezbeđenost službe lekarima nije u okvirima standarda predviđenih Pravilnikom o uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti (1 lekar na 1500 dece), već iznosi 2234 dece školske dobi na 1 lekara.

Tokom 2010 godine u ordinacijama lekara zabeleženo je 95715 poseta, od čega prvih 57978. Ostali medicinski radnici ostvarili su ukupno 84292 usluga. Broj ponovnih poseta na prvu iznosio je 0,6 a po jednom detetu ostvareno je u proseku 3,8 poseta za godinu dana.

Tabela 27. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na području Zapadno-Bačkog okruga 2010

Opština Okrug	Broj dece 7-18 godina	Lekari	Viša i srednja stručna sprema	Ukupno poseta kod lekara	Od toga prvih	Posete ostalim zdravst. radnicima	Prosečan broj poseta na 1 dete	Broj ponovnih poseta na prvu
Apatin	3655	6	7	8837	4982	6359	2,4	0,8
Kula	5850	0*	0*	25368	17988	15913	4,3	0,4
Odžaci	3834	4	6	13956	8774	4308	3,6	0,6
Sombor	10654	5	9	47554	26234	57712	4,5	0,8
Okrug	23993	9	15	95715	57978	84292	4,0	0,6

* Podaci su prikazani u izveštaju Službe za zdravstvenu zaštitu predškolske dece

4.1.5. Služba za zdravstvenu zaštitu žena

Zdravstvenu zaštitu žena obezbeđivalo je tokom 2010 godine 13 lekara i 16 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Obezbeđenost lekarima nije u skladu sa kriterijumima predviđenim Pravilnikom – 1 LEKAR NA 6500 ŽENA starijih od 15 godina u opštinama Kula, Odžaci i Sombor.

Ukupan broj poseta lekaru u 2010 godini iznosio je 33282, od toga prvih 19387. Na svaku prvu ostvareno je u proseku 0,7 ponovnih poseta, dok je prosečan broj poseta na jednu ženu iznosio 0,4 za godinu dana. Broj poseta po lekaru u toku godine kretao se od 1152 u Somboru do 5751 u Kuli.

Tabela 28. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu žena na području Zapadno-Bačkog okruga 2010

Opština Okrug	Broj žena 15 i više godina	Lekari	Viša i srednja stručna sprema	Ukupno poseta kod lekara	Od toga prvih	Posete ostalim zdravst. radnicima	Prosečan broj poseta na 1 ženu	Broj žena na jednog lekara	Broj sestara na 1 lekara	Posete po lek. u toku godine	Broj ponovnih poseta na prvu
Apatin	13251	3	3	7189	2768	5916	0,5	4417	1,0	2396	1,6
Kula	19478	2	3	11502	7794	14693	0,6	9739	1,5	5751	0,5
Odžaci	13539	2	3	7677	4368	-	0,6	6769	1,5	3838	0,7
Sombor	39930	6	7	6914	4457	20742	0,2	6655	1,2	1152	0,5
Okrug	86198	13	16	33282	19387	41351	0,4	6631	1,2	2560	0,7

4.1.6. Služba za zdravstvenu zaštitu usta i zuba

Predškolska i školska deca

Karijes i druga oboljenja usta i zuba spadaju u najrasprostranjenija oboljenja u svetu. Uzrok treba tražiti u pogrešnom načinu ishrane, nedovoljnoj higijeni usta i zuba i nedovoljno organizovanoj preventivnoj zaštiti. U 4 doma zdravlja na području Zapadno-Bačkog okruga, zdravstvenu zaštitu usta i zuba predškolske i školske dece obezbeđivalo je 19 lekara i 18 zubnih asistenata.

Tokom godine u službama za zaštitu i lečenje usta i zuba ostvareno je 76868 poseta i realizovano 45148 usluga, od toga: plombiranja zuba (17803), hirurških intervencija (16786), protetskih radova 280, radova vezanih za ortodontiju (4193) i lečenja mekih tkiva (6338). Prosečan broj poseta po 1 lekaru iznosio je 4046 i kretao se u rasponu od 2683 u Apatinu do 8671 u Odzacima.

Tabela 29. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu usta i zuba na području Zapadno-Bačkog okruga 2010
- predškolska i školska deca i omladina -

Opština Okrug	KADARI I POSETE						USLUGE					
	Lekari ukupno	Zubni lekari	Z.lekari na speci- jalizaciji	Z.lekari speci- jalisti	Zubni tehn. i asistenti	Posete ukupno	Plombirani zubi	Hirurške inter- vencije	Protetski radovi	Orto- doncija	Lečenje mekih tkiva	Posete po 1 lekaru
Apatin	4	4	0	0	4	10731	3329	2928	0	0	587	2683
Kula	5	3	0	2	5	24050	6067	4480	0	0	2365	4810
Odžaci	1	1	0	0	1	8671	1148	4252	0	0	347	8671
Sombor	9	5	0	4	8	33416	7259	5126	28	4193	3039	3713
Okrug	19	13	0	6	18	76868	17803	16786	28	4193	6338	4046

O d r a s l i

Zdravstvenu zaštitu usta i zuba odraslog stanovništva na teritoriji Zapadno-Bačkog okruga obezbeđivala su 33 lekara i 45 zubnih tehnicara i asistenata. Tokom godine u službama za zaštitu i lečenje usta i zuba ostvareno je 37308 poseta i realizovano 29976 usluga, od toga: plombiranja zuba (10222), hirurških intervencija (12315), protetskih radova (1967), radova vezanih za ortodonciju (4086) i lečenja mekih tkiva (1386). Prosečan broj poseta po 1 lekaru iznosio je 1130 i kretao se u rasponu od 702 u Somboru do 3200 u Apatinu.

Tabela 30. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu usta i zuba na području Zapadno-Bačkog okruga 2010
- o d r a s l i -

Opština Okrug	K A D A R I P O S E T E						U S L U G E					
	Lekari ukupno	Zubni lekari	Z.lekari na speci- jalizaciji	Z.lekari speci- jalisti	Zubni tehn. i asistenti	Posete ukupno	Plombirani zubi	Hirurške inter- vencije	Protetski radovi	Orto- doncija	Lečenje mekih tkiva	Posete po 1 lekaru
Apatin	3	2	0	1	6	9599	3021	2564	346	0	386	3200
Kula	5	4	0	1	7	4936	1222	3020	240	0	57	987
Odžaci	6	5	0	1	11	9443	1149	2435	343	4086	328	1574
Sombor DZ+žel.amb.	19	14	0	5	21	13330	4830	4296	1038	0	615	702
Okrug	33	25	0	8	45	37308	10222	12315	1967	4086	1386	1130

U privatnoj praksi radilo je u 2010 godini 16 lekara i 8 zubnih tehnicara i asistenata. Tokom godine ostvareno je ukupno 9741 poseta i 11691 usluga, od toga: plombiranja zuba (7813), hirurških intervencija (3106), protetskih radova (674), radova vezanih za ortodonciju (33) i lečenja mekih tkiva (65). Prosečan broj poseta po 1 lekaru iznosio je 609.

Tabela 31. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu usta i zuba na području Zapadno-Bačkog okruga 2010
- p r i v a t n a p r a k s a -

Opština Okrug	K A D A R I P O S E T E						U S L U G E					
	Lekari ukupno	Zubni lekari	Z.lekari na speci- jalizaciji	Z.lekari speci- jalisti	Zubni tehn. i asistenti	Posete ukupno	Plombirani zubi	Hirurške inter- vencije	Protetski radovi	Orto- doncija	Lečenje mekih tkiva	Posete po 1 lekaru
Apatin	1	1	0	0	1	634	781	277	0	0	0	634
Kula	2	2	0	0	1	1298	1226	315	144	0	65	649
Odžaci	5	4	0	1	2	2514	2566	1072	70	33	6	503
Sombor	8	7	0	1	4	5295	3240	1442	460	0	0	662
Ukupno	16	14	2	1	8	9741	7813	3106	674	33	65	609

4.1.7. Služba hitne medicinske pomoći

U službama hitne medicinske pomoći Zapadno-Bačkog okruga u 2010. godini radilo je 41 lekara, 62 zdravstvena radnika sa višom i srednjom stručnom spremom i 17 zaposlenih sa nižom stručnom spremom. Tokom godine u službi je ostvareno 47601 poseta kod lekara i 76723 usluga kod ostalih medicinskih radnika. Kućnih poseta lekara bilo je 17258 a ostalih medicinskih radnika 17984.

Tabela 32. Aktivnosti u službi hitne medicinske pomoći 2010

Opština	Lekari	Viša i srednja s. sprema	P O S E T E			
			Kod lekara	Ost.med. radnika	Kućne posete	
					Lekara	Ost.med.r.
Apatin	7	12	11712	21756	3771	4513
Kula	10	20	16158	16158	7456	7456
Odžaci	12	10	12152	22852	2631	2631
Sombor	12	20	7579	15957	3400	3384
Okrug	41	62	47601	76723	17258	17984

4.1.8. Služba za polivalentnu patronažu

U službama za polivalentnu patronažu Zapadno-Bačkog okruga zdravstveno-vaspitni rad sprovodila su 32 zdravstvenih radnika, od čega 13 sa višom i 19 zaposlenih sa srednjom stručnom spremom. Tokom 2010. godine služba je svojim aktivnostima obuhvatila 13291 domaćinstava i ostvarila 10166 poseta ženama, od toga: trudnicama (897), porođiljama i babinjarama (6025), posle prekida trudnoće (12) i ostalim ženama (3232). U toku godine patronažne sestre ostvarile su 8947 poseta odojčadi i 3407 poseta ostaloj deci. U okviru delatnosti patronažne službe ostvareno je 13993 poseta domaćinstvima zbog pojedinih oboljenja i 840 poseta školama zbog socijalnih i higijenskih prilika.

Tabela 33. Kadrovi i posete u službi za polivalentnu patronažu 2010

Opština Okrug	Medicinski radnici			Obuhvaćenih domaćinstava	P O S E T E						
	Ukupno	VŠS	SSS		Ukupno ženama	Trudnicama	Porođilji i babinjari	Posle pr. trudnoće	Ostalim ženama	Posete odojčadi	Posete ost.deci
Apatin	6	1	5	2990	322	107	215	0	0	2158	733
Kula	3	3	0	1445	1026	81	789	3	153	582	470
Odžaci	5	5	0	0	2236	232	1497	0	507	1452	284
Sombor	18	4	14	8856	6582	477	3524	9	2572	4755	1920
Okrug	32	13	19	13291	10166	897	6025	12	3232	8947	3407

Tabela 34. Posete domaćinstvima po opštinama 2 010

OBOLJENJE	POSETE DOMAĆINSTVIMA				
	APATIN	KULA	ODŽACI	SOMBOR	OKRUG
Tuberkuloza	100	46	0	5	151
Duševne bolesti	207	11	26	224	468
Maligne bolesti	577	24	35	324	960
Dijabetes	1135	91	75	1200	2501
End. nefropatija	432	0	0	2	434
Mišićna distrofija	91	1	0	46	138
Kardiovaskularne b.	910	266	117	3578	4871
Alkoholizam	90	6	14	19	129
Ostalo	71	148	519	3276	4014
Pos.domaćinstvima zbog soc.i hig.prilika	0	146	0	181	327
UKUPNO	3613	739	786	8855	13993
Posete školama zbog hig. i soc. prilika	0	0	839	1	840

4.2. BOLNIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Opšta bolnica u Somboru obezbeđuje stacionarnu zdravstvenu zaštitu na području Zapadno-Bačkog okruga za ukupno 195573 stanovnika i raspolaže sa 732 postelje. U protekloj godini u bolnici je lečeno 20334 bolesnika koji su ostvarili 196311 b.o. dana. Prosečna dužina bolničkog lečenja iznosila je 9,65 dana a iskorišćenost kapaciteta za opštu bolnicu u celini 73,48%.

Vanbolnički stacionar za plućne bolesti i TBC u Odžacima ima 25 postelja a tokom 2010 godine u stacionaru je lečeno 141 bolesnika i ostvareno 2943 b.o. dana. Prosečna dužina bolničkog lečenja iznosila je 20,9 dana, dok je iskorišćenost posteljnog fonda na nivou od 32,2%.

Specijalna bolnica "Banja Junaković" u Apatinu raspolaže sa 60 postelja (ugovoreni broj) a tokom godine u bolnici je lečeno 2667 bolesnika i ostvareno 29096 b.o. dana. Prosečna dužina bolničkog lečenja iznosila je 10,9 dana a iskorišćenost posteljnog fonda bila je u obimu od 29,5%.

Tabela 35. Pokazatelji funkcionisanja bolničke službe na području Zapadno-Bačkog okruga 2010

P o k a z a t e l j i	Opšta bolnica Sombor	Vanbolnički stacionar Odžaci	Spec. bolnica Banja Junaković
BROJ POSTELJA	732	25	60
BROJ ISPISANIH BOLESNIKA	20334	141	2667
BROJ B.O. DANA	196311	2943	29096
PROSEČNA DUŽINA BOLN. LEČENJA	9,65	20,9	10,9
ZAUZETOST POSTELJNOG FONDA U %	73,48	32,2	132,86

5. EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA U ZAPADNO-BAČKOM OKRUGU

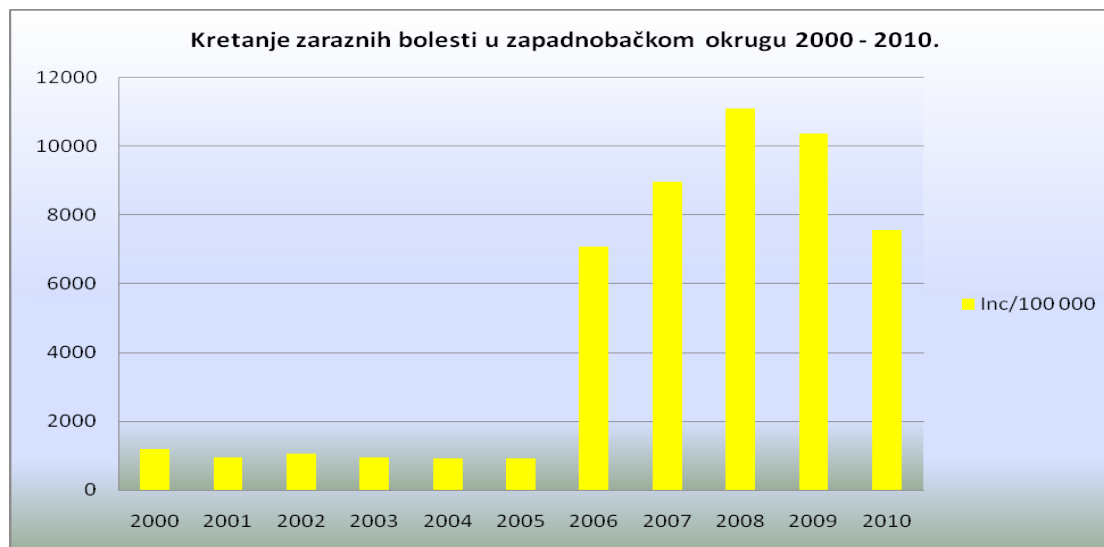
5.1. KRETANJE ZARAZNIH BOLESTI

Zavodu za javno zdravlje Sombor u 2010 godini prijavljeno je 16154 slučajeva zaraznih bolesti sa incidencom od 7548,21/100.000 stanovnika. Tokom godine nisu registrovani smrtni slučajevi obolelih od zaraznih bolesti.

Tabela 36. Kretanje zaraznih bolesti u Zapadno-Bačkom okrugu 2000 - 2010

Godina	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000
2000	2559	1185,18	4	1,86
2001	2022	936,47	7	3,27
2002	2247	1049,94	0	0,00
2003	2023	945,27	5	2,33
2004	1942	907,42	4	1,86
2005	1978	924,22	4	1,86
2006	15130	7069,73	1	0,46
2007	19134	8940,66	5	2,33
2008	23711	11079,34	6	2,80
2009	22169	10358,81	3	1,40
2010	16154	7548,21	0	0,00

**Grafikon 12. Kretanje zaraznih bolesti u Zapadno-Bačkom okrugu
-incidenca na 100.000 stanovnika-**

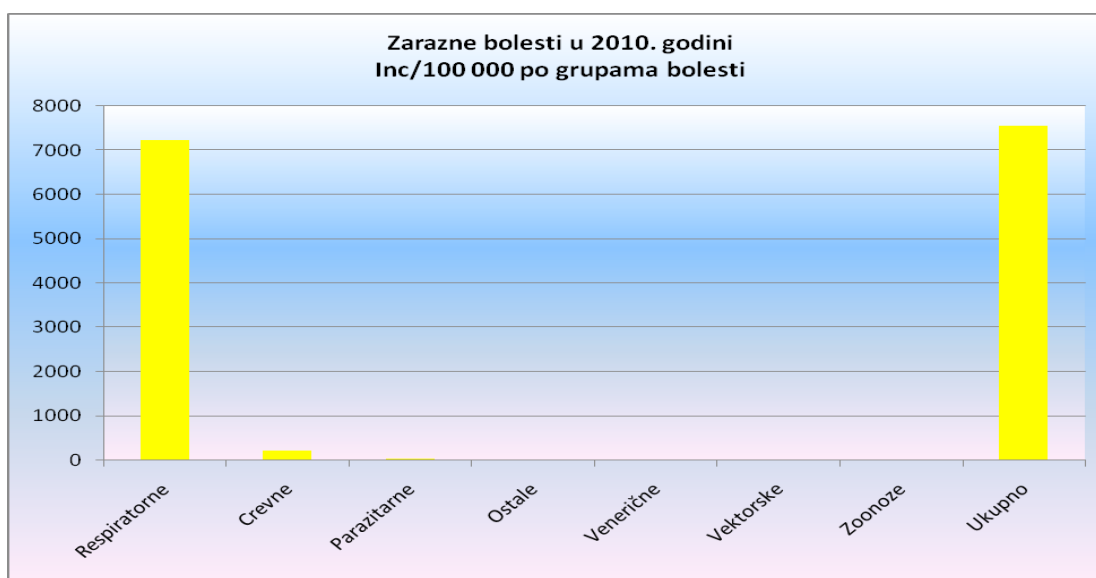
ZARAZNE BOLESTI U 2010. GODINI - DISTRIBUCIJA PO GRUPAMA BOLESTI

U strukturi zaraznih bolesti dominirale su respiratorne infekcije sa učešćem od 95,87%. Crevne zarazne bolesti nalaze se na drugom mestu sa udelom od 3,0%. Parazitarne zarazne bolesti zauzimaju treće mesto sa 0,63% u ukupnom obolevanju i Scabies-om kao jedinim prijavljenim oboljenjem. Grupa veneričnih odnosno seksualno prenosivih bolesti nalazi se na četvrtom mestu sa 0,21%. Na petom mestu nalaze se vektorske zarazne bolesti sa 0,18% u ukupnom obolevanju i Lyme boreliozom kao vodećim oboljenjem. Grupa ostalih zaraznih bolesti nalazi se na šestom mestu sa 0,10% a na poslednjem, sedmom mestu nalaze se zoonoze sa učešćem od 0,01% u ukupnom obolevanju.

Tabela 37. Distribucija zaraznih bolesti po grupama 2010

Grupa bolesti	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000
Respiratorne	15487	7236,54	0	0.00
Crevne	486	227,09	0	0.00
Parazitarne	101	47,19	0	0.00
Venerične	34	15,89	0	0.00
Vektorske	29	13,55	0	0.00
Ostale	16	7,48	0	0.00
Zoonoze	1	0,47	0	0.00
Ukupno	16154	7548,21	0	0.00
Respiratorne	15487	7236,54	0	0.00

Grafikon 13

ZARAZNE BOLESTI U 2010. GODINI - DISTRIBUCIJA PO OPŠTINAMA

Tabela 38. Distribucija zaraznih bolesti po opštinama 2010

Opština	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000
Apatin	1325	4038,03	0	0.00
Kula	304	628,71	0	0.00
Odžaci	6503	18276,09	0	0.00
Sombor	8022	8247,74	0	0.00
Zapadnobački okrug	16154	7548,21	0	0.00

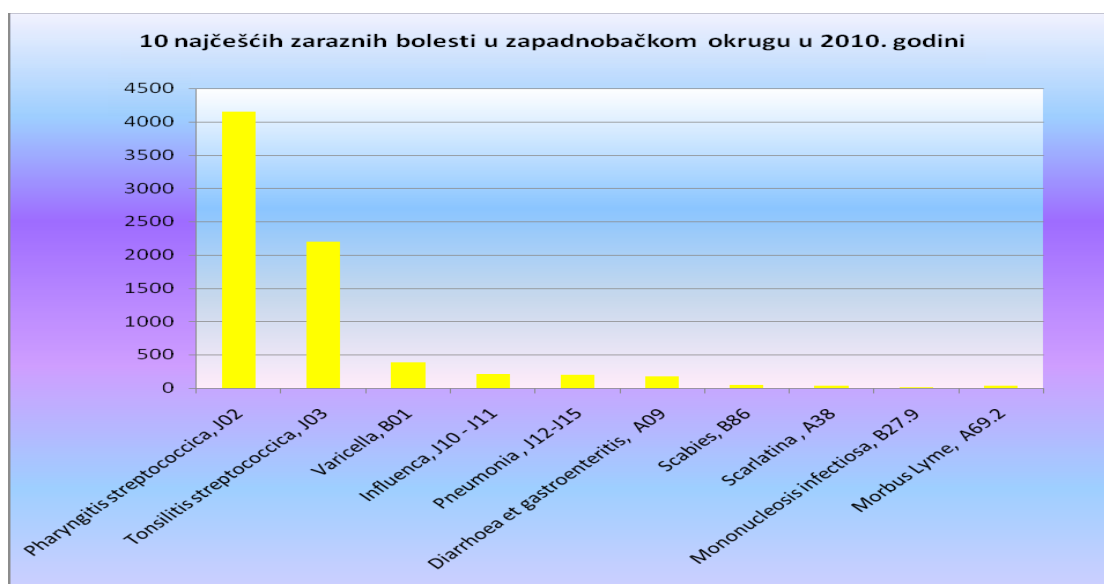
Kada su u pitanju pojedinačne zarazne bolesti, nije bilo značajnijih izmena u redosledu vodećih u odnosu na prethodni period. I dalje se najčešće javljaju:

- Pharyngitis streptococcica
- Tonsillitis streptococcica
- Varicella

Tabela 39. Deset najčešćih zaraznih bolesti u Zapadno-Bačkom okrugu 2010

Red.br	Zarazna bolest	Broj obolelih	Inc/100 000
1.	Pharyngitis streptococcica, J02	8889	4153,52
2.	Tonsilitis streptococcica, J03	4714	2202,69
3.	Varicella, B01	834	389,70
4.	Influenca, J10 - J11	457	213,54
5.	Pneumonia , J12-J15	429	200,46
6.	Diarrhoea et gastroenteritis, A09	386	180,36
7.	Scabies, B86	101	47,19
8.	Scarlatina , A38	82	38,32
9.	Mononucleosis infectiosa, B27.9	33	15,42
10.	Morbus Lyme, A69.2	83	38,78

Grafikon 14

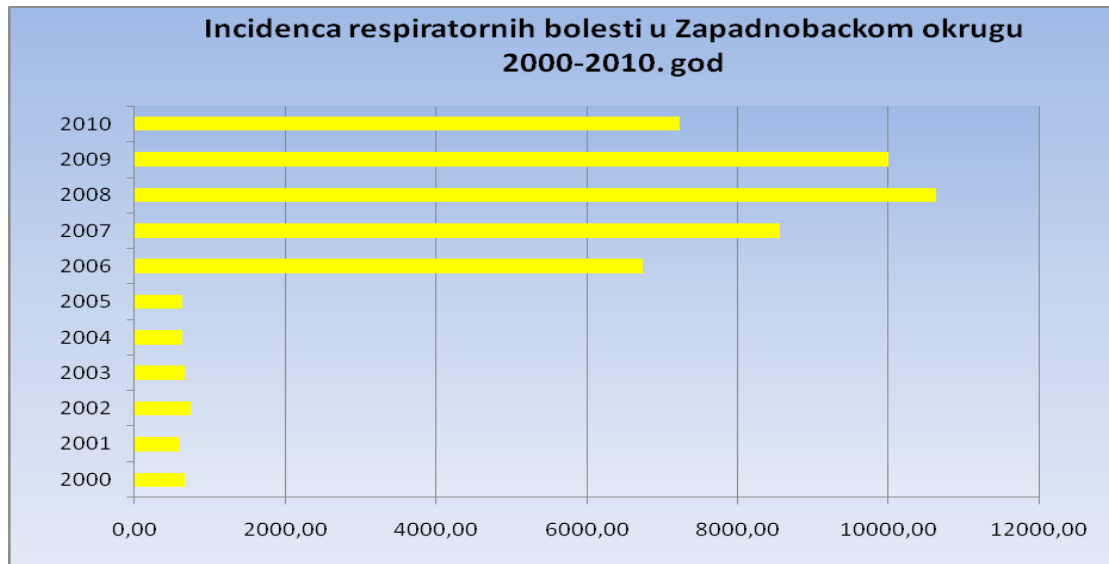
5.1.1. RESPIRATORNE ZARAZNE BOLESTI

Tokom 2010 godine registrovano je 15487 slučajeva respiratornih zaraznih bolesti sa incidencom od 7236.54/100.000 stanovnika.

Tabela 40. Kretanje respiratornih zaraznih bolesti u Zapadno-Bačkom okrugu 2000-2010

Godina	Broj obolelih	Inc/ 100 000	Broj umrlih	Mt/ 100 000
2000	1446	669.70	0	0.00
2001	1316	609.49	0	0.00
2002	1608	751.36	0	0.00
2003	1418	662.58	0	0.00
2004	1371	640.62	0	0.00
2005	1364	637.33	0	0.00
2006	14438	6746.38	0	0.00
2007	18323	8561.70	0	0.00
2008	22770	10639.64	0	0.00
2009	21429	10013.04	2	0.93
2010	15487	7236,54	0	0.00

Grafikon 15

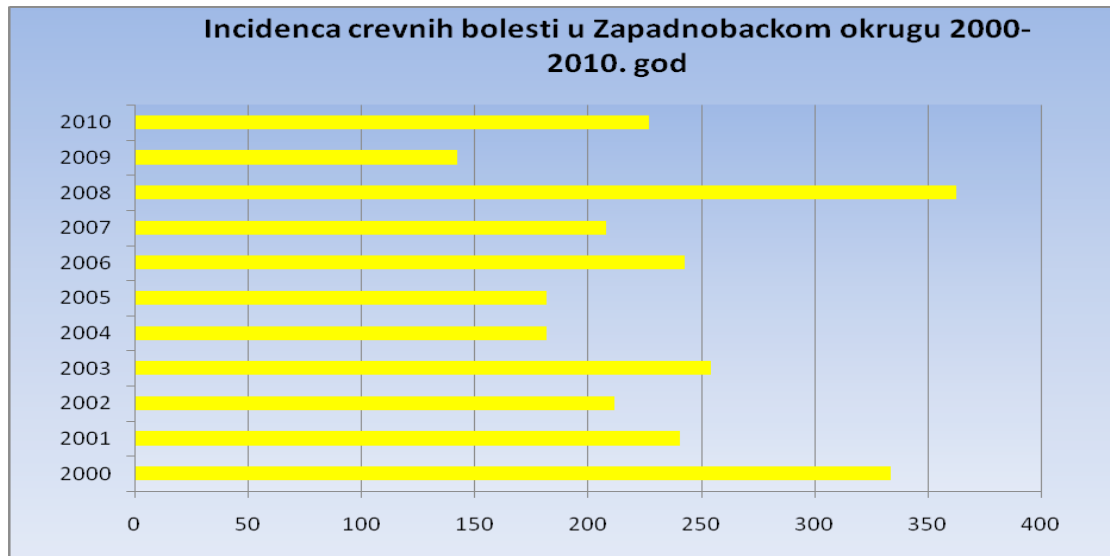
5.1.2. CREVNE ZARAZNE BOLESTI

U odnosu na prethodnu godinu, incidenca kod crevnih zaraznih bolesti smanjena je u 2010 i iznosi 227.09/100 000 stanovnika. Tokom godine nije bilo smrtnih slučajeva prouzrokovanih crevnim zaraznim bolestima.

Tabela 41. Kretanje crevnih zaraznih bolesti u Zapadno-Bačkom okrugu 2000-2010

Godina	Broj obolelih	Inc/ 100 000	Broj umrlih	Mt/ 100 000
2000	721	333,92	0	0,00
2001	520	240,83	0	0,00
2002	453	211,67	0	0,00
2003	445	254,65	1	0,46
2004	389	181,76	2	0,93
2005	389	181,76	1	0,46
2006	520	242,97	0	0,00
2007	445	207,93	1	0,46
2008	776	362,60	0	0,00
2009	566	142,52	0	0,00
2010	486	227.09	0	0.00

Grafikon 16

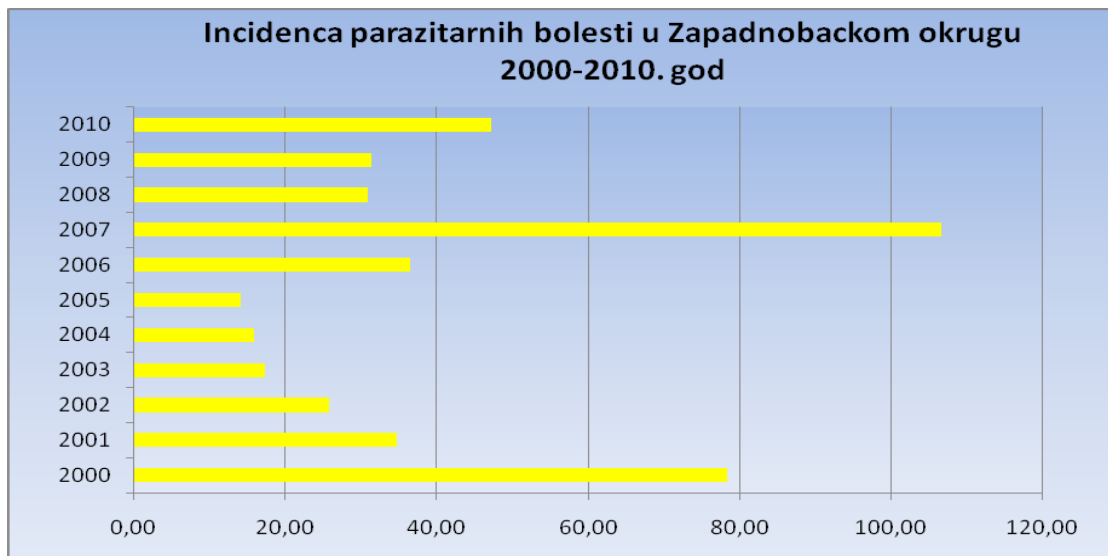
5.1.3. PARAZITARNE BOLESTI

Što se tiče parazitarne bolesti u Zapadno-Bačkom okrugu, incidenca je u porastu u odnosu na prethodne dve godine i iznosila je 47.19/100000 stanovnika, sa Scabiesom kao jedinim oboljenjem.

Tabela 42. Kretanje parazitarne bolesti u Zapadno-Bačkom okrugu 2000-2010

Godina	Broj obolelih	Inc/ 100 000	Broj umrlih	Mt/ 100 000
2000	169	78.27	0	0.00
2001	75	34.73	0	0.00
2002	55	25.69	0	0.00
2003	37	17.29	0	0.00
2004	34	15.88	0	0.00
2005	30	14.01	0	0.00
2006	78	36.44	0	0.00
2007	228	106.53	0	0.00
2008	66	30.84	0	0.00
2009	67	31.31	0	0.00
2010	101	47.19	0	0.00

Grafikon 17

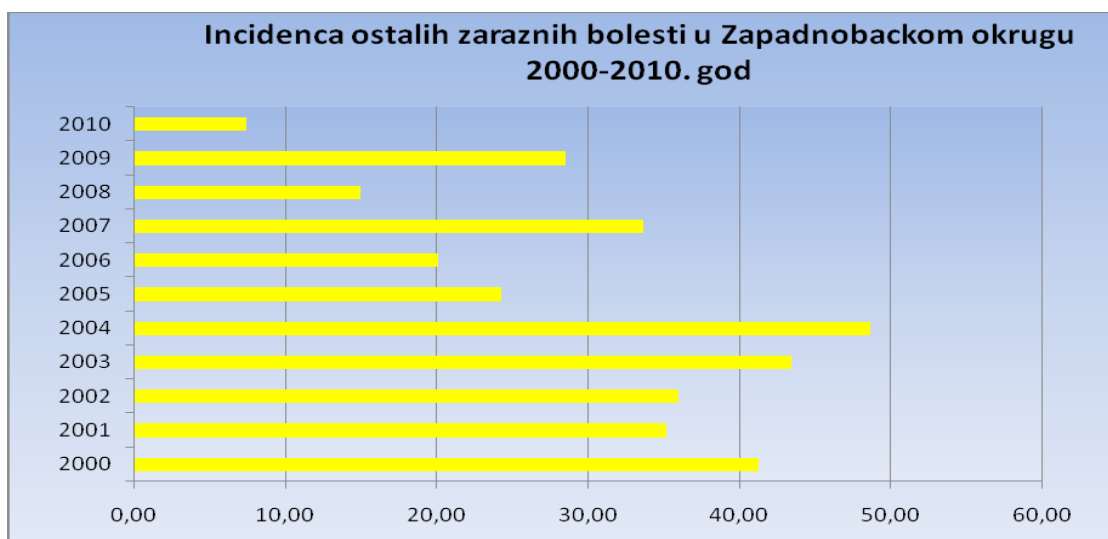

5.1.4. OSTALE ZARAZNE BOLESTI

Tabela 43. Kretanje ostalih zaraznih bolesti u Zapadno-Bačkom okrugu 2000-2010

Godina	Broj obolelih	Inc/ 100 000	Broj umrlih	Mt/ 100 000
2000	89	41.22	2	0.93
2001	76	35.19	1	0.46
2002	77	35.97	0	0.00
2003	93	43.45	0	0.00
2004	107	48.59	1	0.46
2005	52	24.29	2	0.93
2006	43	20.09	0	0.00
2007	72	33.64	4	1.86
2008	32	14.95	3	1.40
2009	61	28.50	1	0.46
2010	16	7.48	0	0.00

Grafikon 18

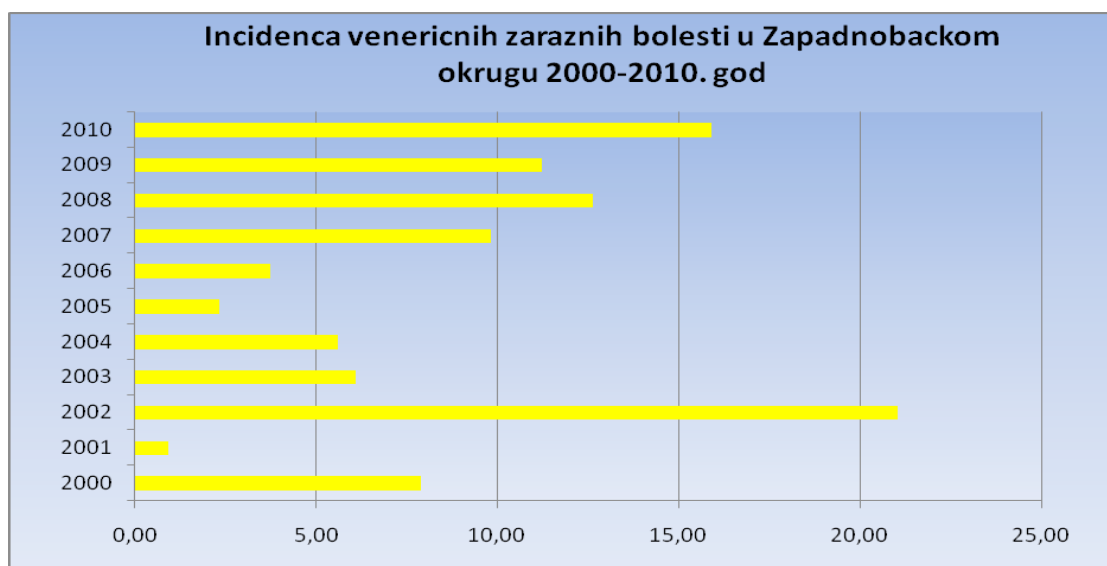
5.1.5. VENERIČNE ZARAZNE BOLESTI

Od veneričnih bolesti u 2010. godini registruje se Chlamidiasis – genitalna.

Tabela 44. Kretanje veneričnih zaraznih bolesti u Zapadno-Bačkom okrugu 2000-2010

Godina	Broj obolelih	Inc/ 100 000	Broj umrlih	Mt/ 100 000
2000	17	7.87	0	0.00
2001	2	0.92	0	0.00
2002	45	21.02	0	0.00
2003	13	6.07	0	0.00
2004	12	5.60	0	0.00
2005	5	2.33	0	0.00
2006	8	3.73	0	0.00
2007	21	9.81	1	1.03
2008	27	12.61	1	0.46
2009	24	11.21	0	0.00
2010	34	15.89	0	0.00

Grafikon 19

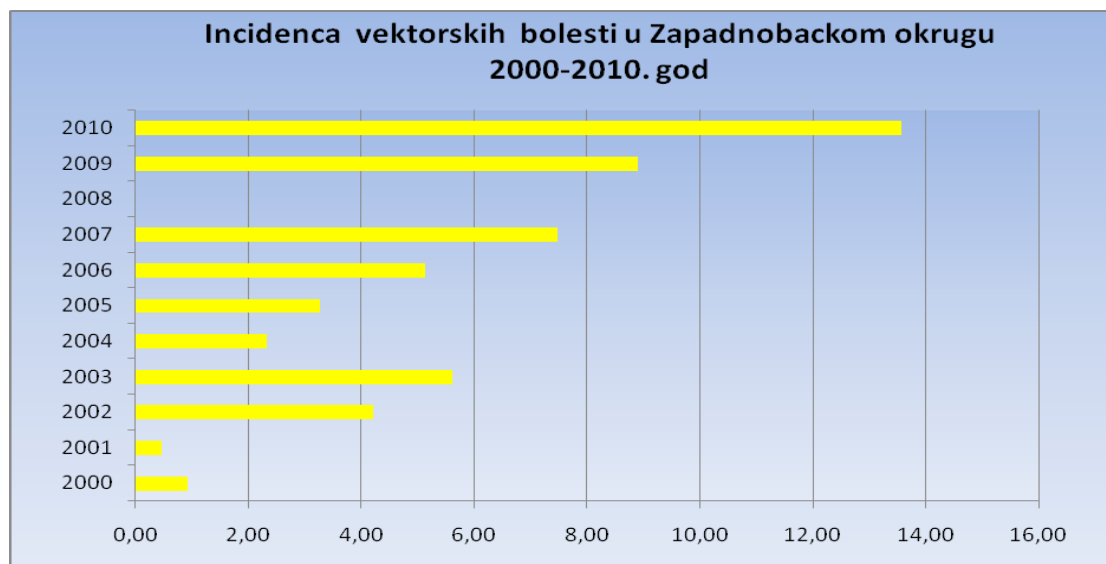
5.1.6. VEKTORSKE BOLESTI

Od vektorskih bolesti – u 2010. godini zastupljen je Morbus Lyme sa učešćem od 100 %, u ukupnom obolevanju u grupi vektorskih odnosno transmisivnih bolesti.

Tabela 45. Kretanje vektorskih bolesti u Zapadno-Bačkom okrugu 2000-2010

Godina	Broj obolelih	Inc/ 100 000	Broj umrlih	Mt/ 100 000
2000	2	0,92	0	0,00
2001	1	0,46	0	0,00
2002	9	4.20	0	0,00
2003	12	5.61	0	0.00
2004	5	2.33	0	0.00
2005	7	3.27	0	0.00
2006	11	5.13	0	0.00
2007	16	7.47	0	0.00
2008	31	14.48	0	0.00
2009	19	8.88	0	0.00
2010	29	13.55	0	0.00

Grafikon 20

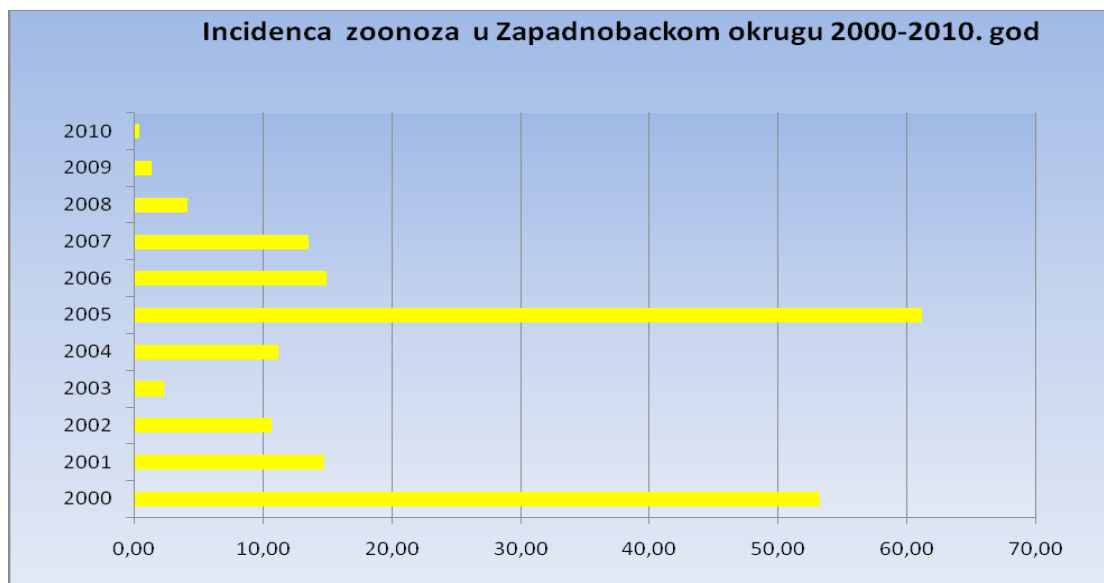
5.1.7. ZOOANTROPONOZE

U 2010. godini se nastavlja trend opadanja obolevanja u ovoj grupi zaraznih bolesti.

Tabela 46. Kretanje zooantroponoza u Zapadno-Bačkom okrugu 2000-2010

Godina	Broj obolelih	Inc/ 100 000	Broj umrlih	Mt/ 100 000
2000	115	53,26	0	0,00
2001	32	14,82	0	0,00
2002	24	10,75	0	0,00
2003	5	2.37	1	0.46
2004	24	11.21	1	0.46
2005	131	61.20	1	0.46
2006	32	14.95	0	0.00
2007	29	13.55	0	0.00
2008	9	4.21	2	0.93
2009	3	1.40	0	0.00
2010	1	0,47	0	0.00

Grafikon 21

EVALUACIJA USPEHA IMUNIZACIJE U ZAPADNO-BAČKOM OKRUGU U 2010. GODINI

Centar za kontrolu i prevenciju bolesti Zavoda za javno zdravlje Sombor vrši planiranje, nabavku, transport i distribuciju vakcina na teritoriji zapadnobačkog okruga.

Vakcine i drugi imunoloski preparati transportuju se i čuvaju do upotrebe pod uslovima koje preporučuje proizvođač i uz poštovanje **HLADNOG LANCA**.

U 2010. godini u Zapadno-Bačkom okrugu je postignut visok obuhvat obveznika svim vakcinama. Visok obuhvat se beleži i kod revakcina.

**Tabela 47. Obuhvat lica obaveznim imunizacijama
u Zapadno-Bačkom okrugu 2010/vakcinacija/**

Vakcina	Broj obveznika	Vakcinisani	%
DTP	1527	1500	98,23
OPV	1527	1500	98,23
HB	1527	1484	97,18
MMR	1519	1470	96,77
BCG	1098	1098	100,00
HIB	1527	1497	98,04

**Tabela 48. Obuhvat lica obaveznim imunizacijama
u Zapadno-Bačkom okrugu 2010/revakcinacija/**

Vakcina	Broj obveznika	Revakcinisani	%
DTP	1519	1446	95,19
DT	1736	1675	96,49
dT	1867	1839	98,50
OPV	5122	4942	96,49
MMR	3508	3470	98,92
TT	6129	1602	26,14

RAZLOZI NEIMUNIZOVANJA OBVEZNIKA

U 2010. godini nije izvršena vakcinacija/revakcinacija kod 637 lica ne računajući lica obveznike za revakcinaciju protiv tetanusa koja se sprovodi sa jednom dozom TT vakcine svakih deset godina nakon navršenih 30 godina života.

U 39.56% razlozi su nemedicinske prirode, a u 60.44% slučajeva razlozi su medicinski.

Tabela 49. Razlozi neimunizovanja obveznika u Zapadno-Bačkom okrugu 2010

Razlozi neimunizovanja	Neimunizovana lica	
	Broj	%
Nemedicinski	252	39.56
Medicinski	385	60.44
UKUPNO	637	100.00

Najčešći nemedicinski razlog neimunizovanja je neodazivanje. Zastupljen je sa 55.95% od svih nemedicinskih slučajeva neimunizovanja. Migracije, odnosno promene prebivališta čine 44.05% nemedicinskih slučajeva neimunizovanja.

Tabela 50. Nemedicinski razlozi neimunizovanja obveznika u Zapadno-Bačkom okrugu 2010

Nemedicinski razlozi neimunizovanja	Neimunizovana lica	
	Broj	%
Neodazivanje	141	55.95
Migracija	111	44.05
UKUPNO	252	100.00

Najčešći medicinski razlog neimunizovanja je akutno febrilno stanje. Zastupljen je sa 77.40% svih slučajeva medicinskih razloga neimunizovanja. Sledeći po redu razlog je akutna bolest sa 16.88%, slede evolutivna oboljenja nervnog sistema sa 3.64%, stanje smanjenog imuniteta 18.18% i teža neželjena reakcija na prethodno datu dozu vakcine 0.27%.

Tabela 51. Medicinski razlozi neimunizovanja obveznika u Zapadno-Bačkom okrugu 2010

Medicinski razlozi neimunizovanja	Neimunizovana lica	
	Broj	%
Stanje smanjenog imuniteta	7	1.81
Akutno febrilno stanje	298	77.40
Akutna bolest	65	16.88
Alergija na sastojke vakcine	0	0.00
Evolutivna oboljenja nervnog sistema	14	3.64
Teža neželjena reakcija na prethodno datu dozu vakcine	1	0.27
UKUPNO	385	100.00

ZAKLJUČAK O USPEHU IMUNIZACIJA LICA ODREĐENOG UZRASTA U 2010. GODINI

U 2010. godini u Zapadno-Bačkom okrugu je postignut visok obuhvat obveznika DTP, polio vakcinom, BCG, MMR, Hib i HB vakcinom.

Potpuna vakcinacija dece DTP i polio vakcinom sprovedena je kod 98.23% obveznika. Obuhvat BCG vakcinom iznosi 100 %, primovakcinacija MMR vakcinom iznosi 96.77%, a Hib vakcinom 98.04%. Hepatitis B vakcinu primilo je 97.18% dece.

U 2010. godini u Zapadno-Bačkom okrugu postignut je visok obuhvat svim revakcinama, osim revakcinacije TT vakcinom stanovnika uzrasnih grupa 30, 40, 50 i 60 godina. Ukupan obuhvat revakcinacije TT vakcinom stanovništva pomenutih grupa iznosi 26.14%.

RAZLOZI NEIMUNIZOVANJA OBVEZNIKA

U 2010. godini na teritoriji Zapadno-Bačkog okruga nije izvršena vakcinacija/revakcinacija kod 637 lica. U 39.56% razlozi su nemedicinske, a u 60.44% medicinske prirode. Ovde nisu uračunati obveznici za revakcinaciju protiv tetanusa.

Najčešći nemedicinski razlog neimunizovanja je neodazivanje i iznosi 55.95% svih slučajeva nemedicinske prirode, dok ostatak otpada na migraciju odnosno promenu mesta boravka obveznika.

Najčešći medicinski razlog neimunizovanja je akutno febrilno stanje koje je zastupljeno u 77.40% slučajeva neimunizovanja medicinske prirode. Na akutnu bolest otpada 16.88%, a na ostale razloge (stanje smanjenog imuniteta, evolutivna oboljenja nervnog sistema, težu neželjenu reakciju na prethodno datu dozu vakcine) 5.72% slučajeva neimunizovanja.

DESKRIPCIJA POPULACIJE OBUHVAĆENE STUDIJOM PREVALENCE

U toku 2010. godine izvedena je treća nacionalna studija prevalencije bolničkih infekcija. Studija je urađena po jedinstvenoj metodologiji koju je pripremio Institut za javno zdravlje Srbije.

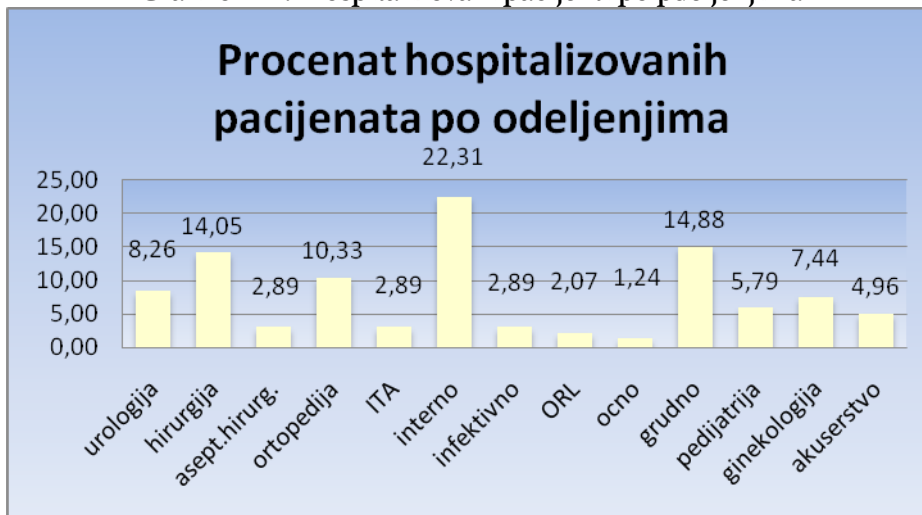
U vreme izvođenja studije u Opštoj bolnici – Dr.R.Simonović - u Somboru bilo je hospitalizovano ukupno 242 pacijenta, od čega 117 muškaraca i 125 žena. Odnos polova pacijenata iznosio je 1 : 1,12 u korist žena.

Najveći broj pacijenata hospitalizovan je na Internom odeljenju (22,31%), zatim na Grudnom odeljenju (14,88) i odeljenju hirurgije (14,05%). /Tabela 1/

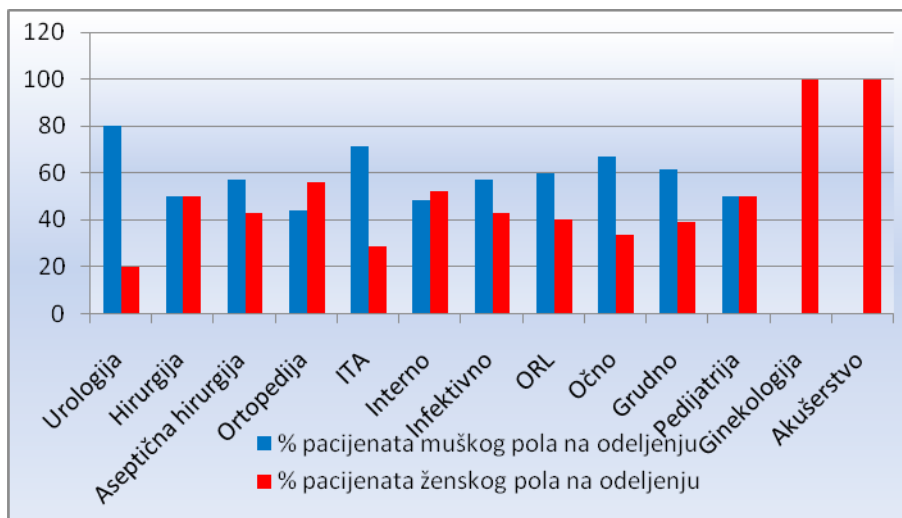
Tabela 52. Broj, pol i procenat hospitalizovanih pacijenata po odeljenjima

Odeljenje	Broj	% u odnosu na ukupan broj hospitalizovanih	M	% u odnosu na broj pacijenata na odeljenju	Ž	% u odnosu na broj pacijenata na odeljenju
Urologija	20	8.26	16	80.00	4	20.00
Hirurgija	34	14.05	17	50.00	17	50.00
Aseptična hirurgija	7	2.89	4	57.14	3	42.86
Ortopedija	25	10.33	11	44.00	14	56.00
ITA	7	2.89	5	71.43	2	28.57
Interno	54	22.31	26	48.15	28	51.85
Infektivno	7	2.89	4	57.14	3	42.86
ORL	5	2.07	3	60.00	2	40.00
Očno	3	1.24	2	66.67	1	33.33
Grudno	36	14.88	22	61.11	14	38.89
Pedijatrija	14	5.79	7	50.00	7	50.00
Ginekologija	18	7.44			18	100.00
Akušerstvo	12	4.96			12	100.00
UKUPNO	242	100.00	117	48.35	125	51.65

Grafikon 22. Hospitalizovani pacijenti po podeljenjima

Grafikon 23. Zastupljenost pacijenata po polu po odeljenjima

Grafikon 24. pacijenata po

Zastupljenost polu u bolnici

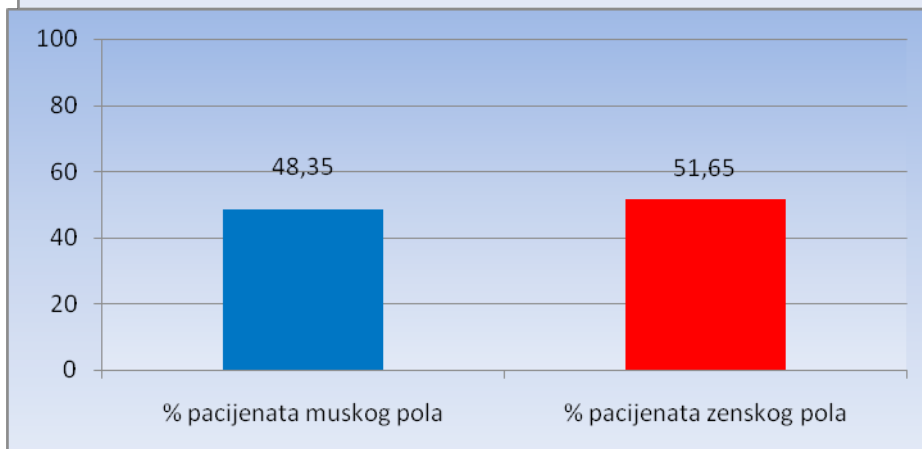

Tabela 53. Broj postelja po odeljenjima i njihova iskoriscenost na dan studije

Odeljenje	Broj postelja	Broj hospitalizovanih	% iskoriscenosti kapaciteta
-----------	---------------	-----------------------	-----------------------------

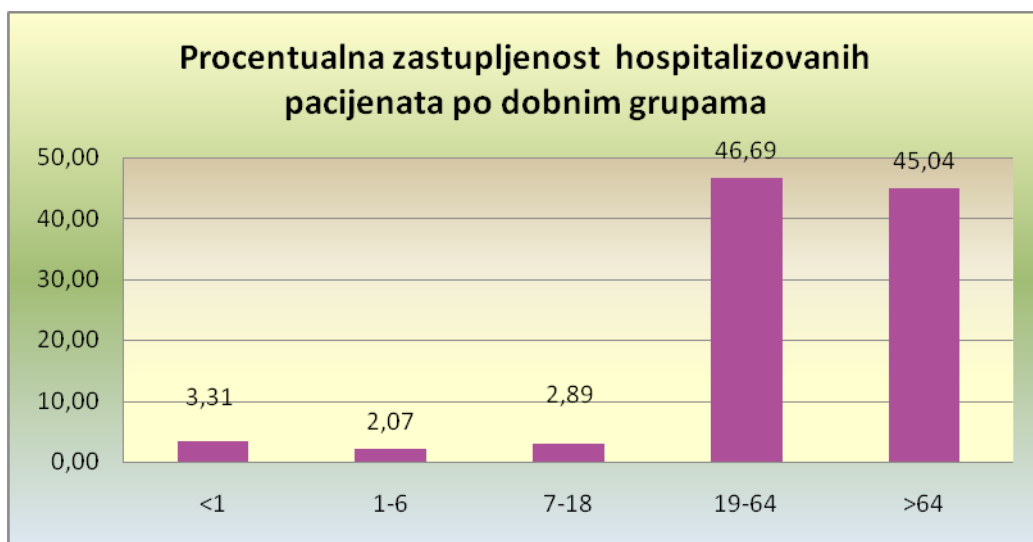
		na dan studije	
Urologija	90	20	22.22
Hirurgija	92	34	36.96
Aseptična hirurgija	18	7	38.89
Ortopedija	43	25	58.14
ITA	15	7	46.67
Interno	100	54	54.00
Infektivno	25	7	28.00
ORL	14	5	35.71
Očno	9	3	33.33
Grudno	66	36	54.55
Pedijatrija	28	14	50.00
Ginekologija	41	18	43.90
Akušerstvo	23	12	52.17
UKUPNO	564	242	42.91

Na dan studije najveći broj pacijenata pripadao je starosnoj grupi od 19-64 godina (46,69%) i >64 (45,04%), te na te dve dobne grupe otpada 91,73 % svih hospitalizovanih pacijenata. /Tabela 3./

Tabela 54. Uzrast hospitalizovanih pacijenata

Starosna grupa	Broj	%
<1	8	3.31
1-6	5	2.07
7-18	7	2.89
19-64	113	46.69
>64	109	45.04
Ukupno	242	100.00

Grafikon 25. Zastupljenost pacijenata po dobnim grupama

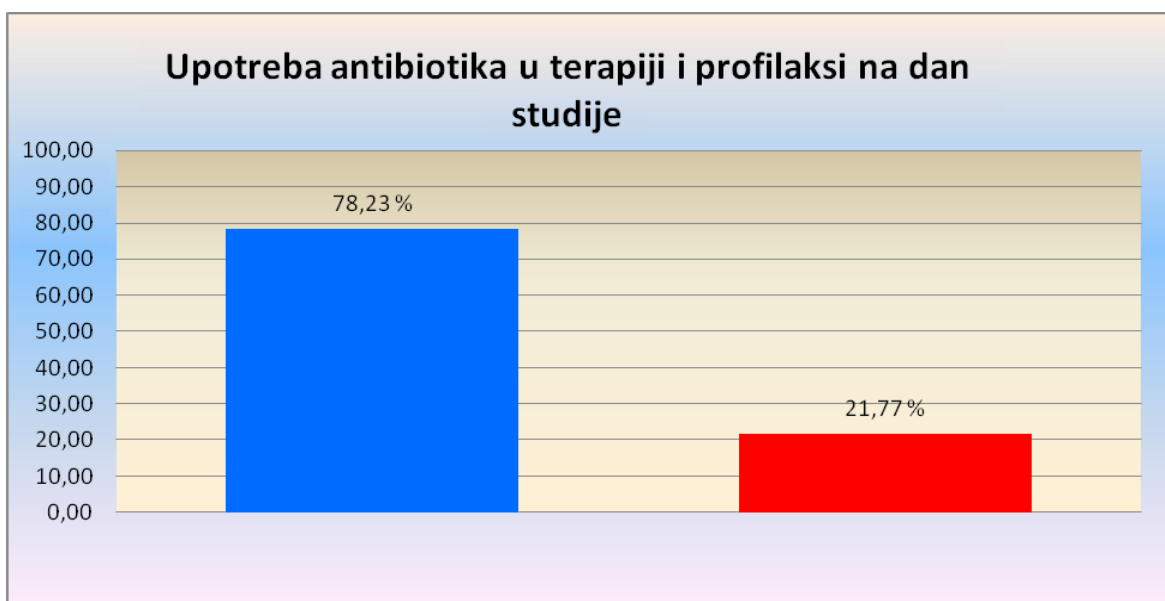

Na dan studije 151 pacijent je primao barem jedan antibiotik, što iznosi 51,24 % od ukupno hospitalizovanih pacijenata.

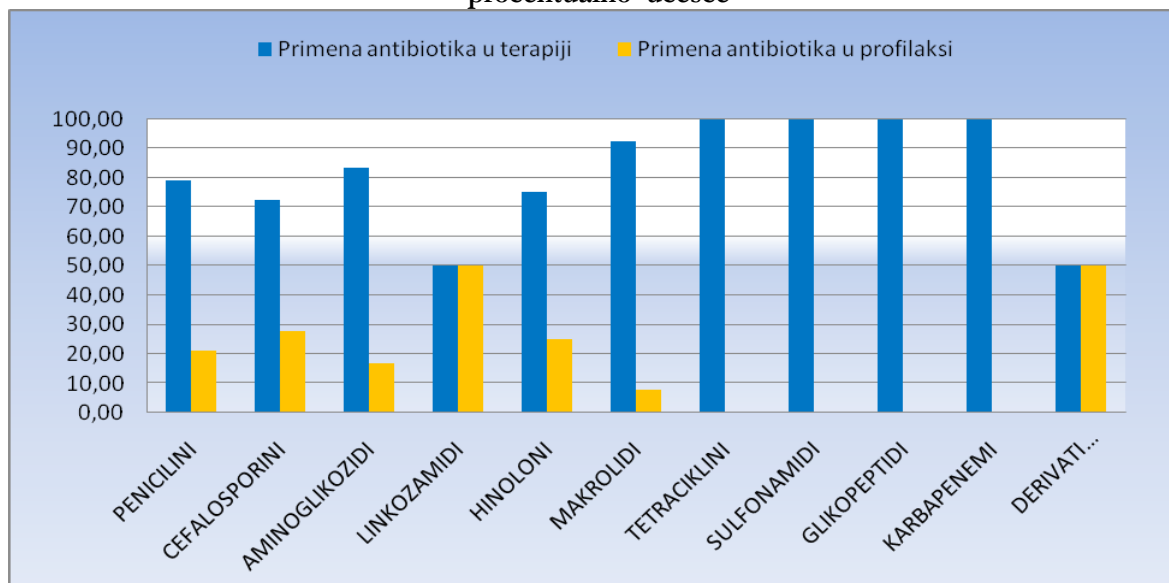
Primena antibiotika u terapiji iznosila je 78,23%, a u profilaksi 21,77 %. /Tabela 4./

Tabela 55. Antibiotici na dan studije

Grupa antibiotika	Broj pacijenata koji su na dan studije primali antibiotike	Primena antibiotika u terapiji	%	Primena antibiotika u profilaksi	%
PENICILINI	19	15	78.95	4	21.05
CEFALOSPORINI	47	34	72.34	13	27.66
AMINOGLIKOZIDI	24	20	83.33	4	16.67
LINKOZAMIDI	2	1	50.00	1	50.00
HINOLONI	12	9	75.00	3	25.00
MAKROLIDI	13	12	92.31	1	7.69
TETRACIKLINI	1	1	100.00	0	0.00
SULFONAMIDI	1	1	100.00	0	0.00
GLIKOPEPTIDI	2	2	100.00	0	0.00
KARBAPENEMI	1	1	100.00	0	0.00
DERIVATI INIDAZOLA	2	1	50.00	1	50.00
UKUPNO	124	97	78.23	27	21.77

Grafikon 27. Upotreba antibiotika u terapiji i profilaksi prema grupi antibiotika - procentualno učešće -

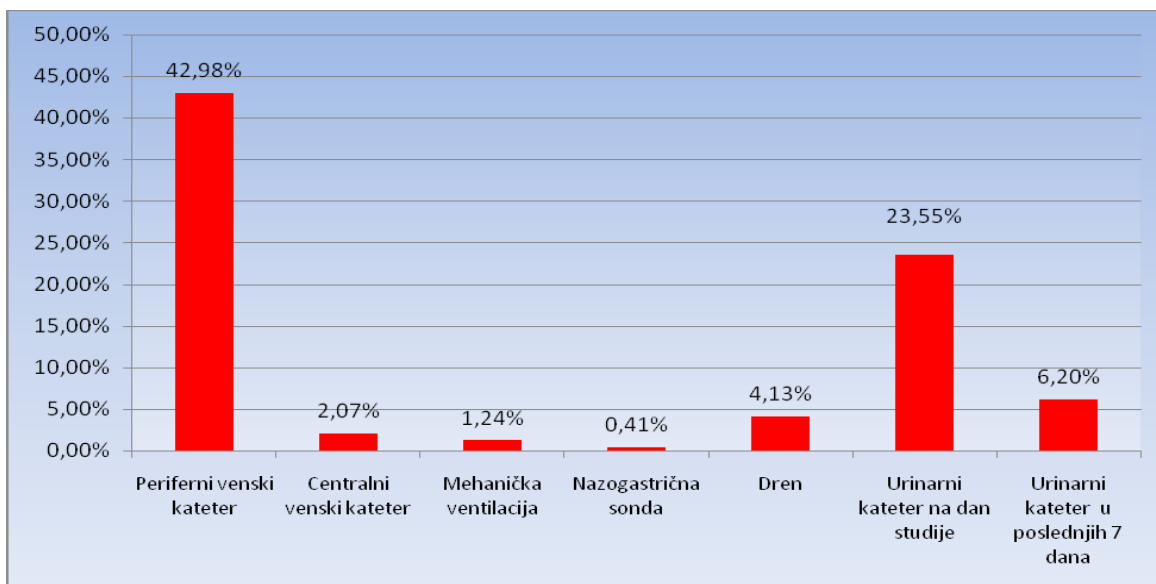
Na dan studije prevalencije bolničkih infekcija bilo je ukupno 117 invazivnih procedura. Najviše invazivnih procedura zabeleženo je na hiruriskom i internom odeljenju

- 42,98% hospitalizovanih pacijenata imalo je periferni venski kateter
- 2,08% pacijenata imalo je centralni venski kateter
- 1,24% pacijenata imalo je mehaničku ventilaciju
- 0,41% pacijenata bilo je sa nazogastričnom sondom
- 4,13% pacijenata imalo je dren
- 23,35% pacijenata je imalo urinarni kateter na dan studije a,
- 6,20% pacijenata je urinarni kateter imalo u poslednjih sedam dana /Tabela 5./

Tabela 56. In v a z i v n e p r o c e d u r e

Odeljenje	Periferni venski kateter	Centralni venski kateter	Mehanička ventilacija	Nazogastrična sonda	Dren	Urinarni kateter na dan studije	Urinarni kateter u poslednjih 7 dana
Urologija	7				1	9	
Hirurgija	20	2			5	9	3
Aseptična hirurgija	5					1	
Ortopedija	4					2	
ITA	7	1	2	1	4	7	
Interno	29	1				15	3
Infektivno	5	1				1	
ORL	1						
Očno							
Grudno	8		1			2	1
Pedijatrija	11						
Ginekologija	2					6	5
Akušerstvo	5					5	3
UKUPNO	104	5	3	1	10	57	15
	42,98 %	2,07%	1,24%	0,41%	4,13%	23,55%	6,20%

Grafikon 28. Invazivne procedure u bolnici na dan studije

PREVALENCIJA BOLNIČKIH INFEKCIJA

U studiji je registrovano 8 pacijenata koji su imali barem jednu bolničku infekciju. Ukupan broj bolničkih infekcija iznosio je 10, od čega kod 2 BI nije rađena laboratorijska analiza.

Iz navedenog se zaključuje da je :

- Prevalencija pacijenata sa bar jednom BI : 3,31 % (8/242)
- Prevalencija BI : 4,13 (10/242)

Grafikon 29. Prevalencija bolničkih infekcija po odeljenjima

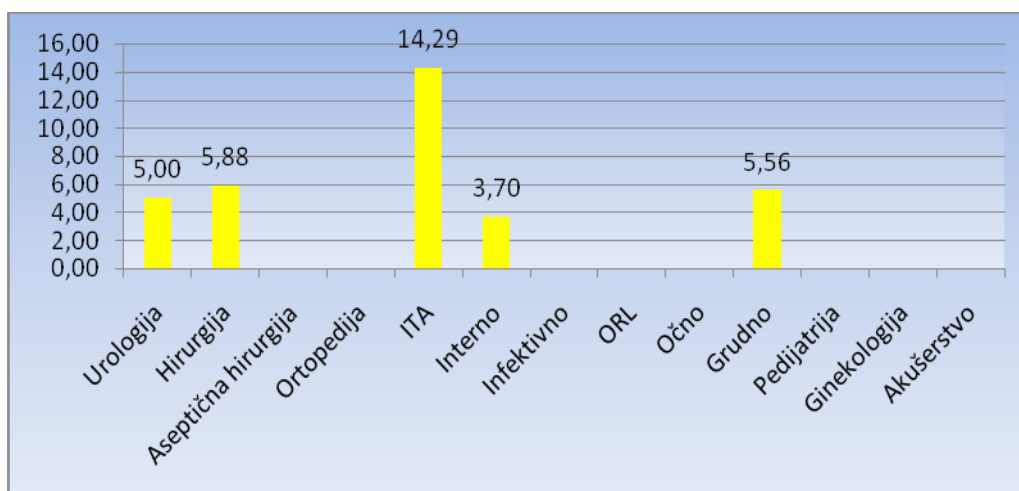

Tabela 57. Struktura BI prema lokalizaciji

Lokalizacije BI	Broj BI	%
Infekcija operativnog mesta	3	30,00
Infekcija mokraćnog sistema	2	20,00
Pneumonija	4	40,00
Infekcija kože i mekih tkiva	1	10,00
Ukupno	10	100,00

- Pneumonije su najčešće registrovane BI infekcije u ovoj studiji prevalencije.
- Infekcije operativnog mesta i nalaze se na drugom mestu po učestalosti
- Na trećem mestu nalaze se infekcije mokraćnog sistema
- Infekcija kože i mekih tkiva su na poslednjem, četvrtom mestu
- Mikrobiološku potvrdu je imalo 80 % (8/10) bolničkih infekcija

Grafikon 30. Struktura BI prema lokalizaciji

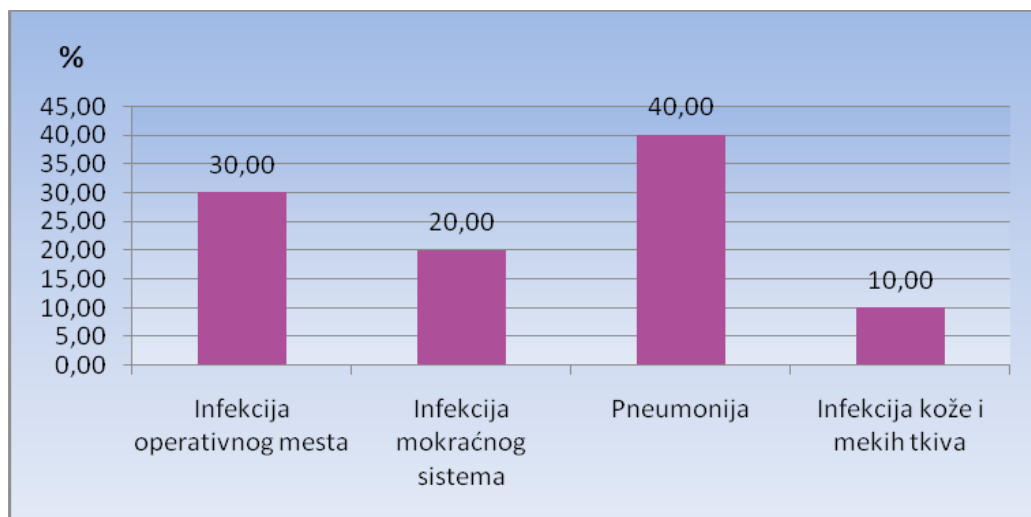
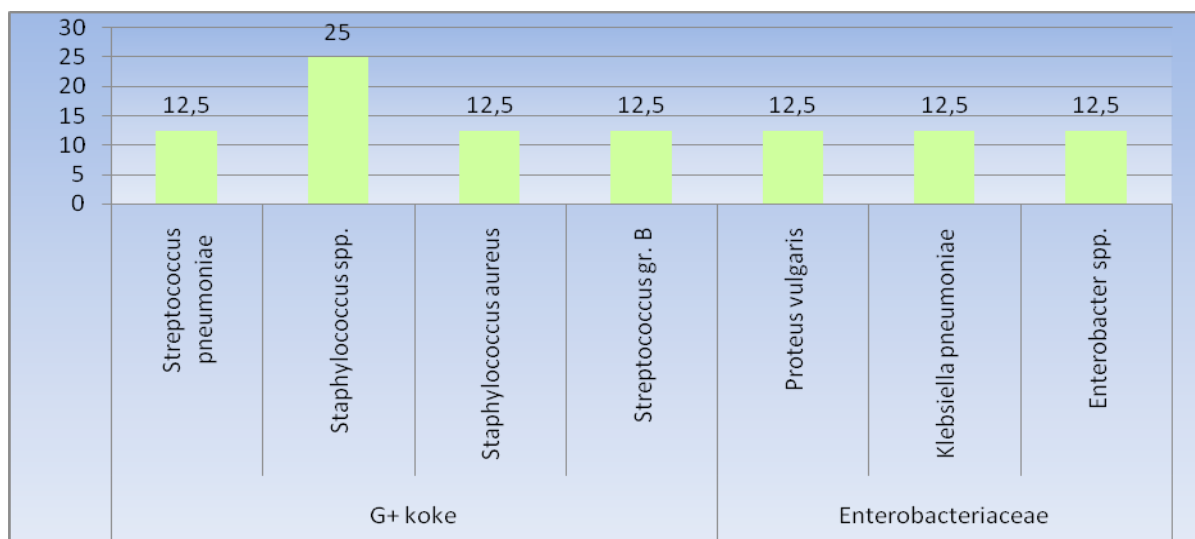

Tabela 58. Prouzrokovaci bolničkih infekcija

Mikroorganizam		Broj izolata	%
G+ koke	Streptococcus pneumoniae	1	12,50
	Staphylococcus spp.	2	25,00
	Staphylococcus aureus	1	12,50
	Streptococcus gr. B	1	12,50
Enterobacteriaceae	Proteus vulgaris	1	12,50
	Klebsiella pneumoniae	1	12,50
	Enterobacter spp.	1	12,50
Ukupno		8	100,00

Grafikon 31. Prouzrokovaci bolničkih infekcija- procentualno učešće

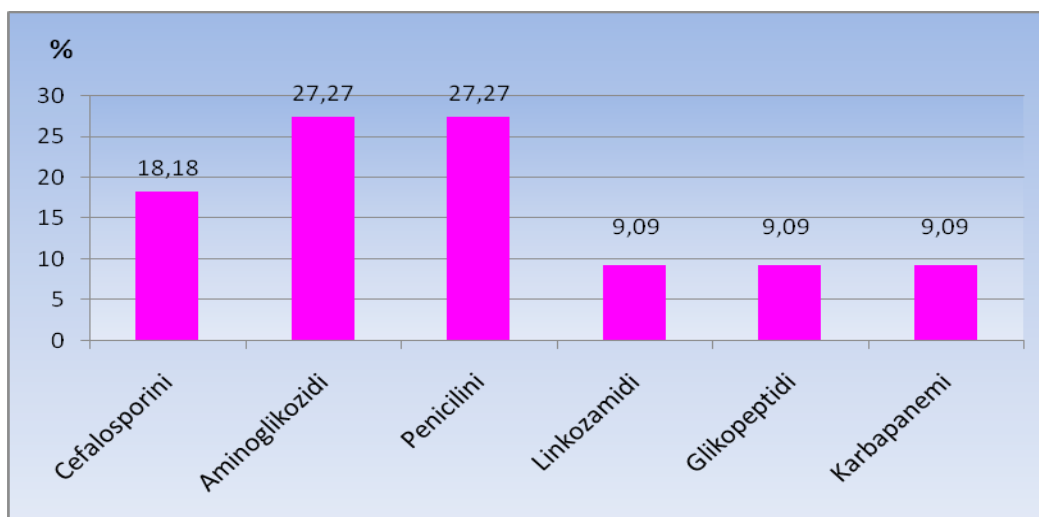
Od 8 pacijenata sa bolničkim infekcijama, njih 6 (75,00%) primalo je barem jedan antibiotik na dan studije. Jedan pacijent sa BI primao je dva antibiotika a dva pacijenta tri antibiotika na dan studije.

Zastupljenost različitih antibiotika u cilju lečenja bolničkih infekcija prikazana je Tabeli 9.

Tabela 59. Antibiotici u terapiji bolničkih infekcija

Antibiotici	Broj pacijenata sa BI	%
Cefalosporini	2	18,18
Aminoglikozidi	3	27,27
Penicilini	3	27,27
Linkozamidi	1	9,09
Glikopeptidi	1	9,09
Karbapanemi	1	9,09
Ukupno	11	100.00

Grafikon 32. Antibiotici u terapiji bolničkih infekcija

Bolničke infekcije su infekcije nastale tokom hospitalizacije, a nisu posledica osnovne bolesti, niti su bile prisutne u inkubaciji u vreme prijema u bolnicu. Bolničke infekcije umanjuju rezultate lečenja, otežavaju i produljuju oporavak bolesnika, a mogu biti i uzroci smrtnog ishoda.

Pored stalnog napretka u razlicitim oblastima medicine bolničke infekcije još uvek predstavljaju vrlo značajan uzrok morbiditeta i mortaliteta hospitalizovanih pacijenata. Zato je kontrola bolničkih infekcija vrlo važan zadatak pre svega zdravstvenog osoblja uključujući i menadžment zdravstvenih ustanova, ali i svih ostalih institucija koje su uključene u proces kontrole.

Porast rezistencije mikroorganizama na antimikrobna sredstva, kao i pojavu novih tipova mikroorganizama zahtevaju multidisciplinarni pristup u oblasti nadzora, kontrole, dijagnostike i prevencije bolničkih infekcija.

6. DELATNOSTI NA POLJU HIGIJENE I HUMANE EKOLOGIJE

6.1. HIGIJENSKA ISPRAVNOST VODE ZA PIĆE U ZAPADNO-BAČKOM OKRUGU

Zavod za javno zdravlje u Somboru vrši kontrolu vode za piće u četiri opštine Zapadno Bačkog Okruga: Sombor, Kula, Odžaci i Apatin. Zapadno-Bački okrug za vodosnabdevanje koristi pozemnu vodu a sistemi vodosnabdevanja sastoje se iz bunara i vodovodne mreže. Uređaji ili postrojenja za prečišćavanje vode postoje u naseljenim mestima Somboru, Bezdanu, Apatinu, Sonti, Odžacima a dezinfekcija vode vrši se hlornim preparatima.

Praćenje kvaliteta vode za piće na ovom području vrši se u skladu sa Pravilnikom o načinu uzimanja uzoraka i metodama za laboratorijsku analizu vode za piće (Sl.list SFRJ 33/87) i Pravilnikom o higijenskoj ispravnosti vode za piće (Sl.list SRJ 42/98). Pravilnikom je definisan i obim ispitivanja, odnosno parametri u okviru programa ispitivanja i dinamika uzorkovanja.

U toku 2010 godine ukupno je uzeto 6144 uzoraka vode za piće na higijensku ispravnost, od čega 3193 na mikrobiološku i 2951 na hemijsku ispravnost.

U ukupnom broju uzoraka uzetih na bakteriološku analizu, udeo neispravnih iznosio je 18,9% dok je kod uzoraka uzetih na hemijsku analizu udeo neispravnih 45,1%. Najveći broj neispravnih uzoraka zabeležen je u opštini Odžaci i to 32,5% bakteriološki i 59,5% hemijski neispravnih. Hlorisanih vodovoda bilo je 52 a nehlorisanih 59.

Tabela 60. Rezultati ispitivanja mikrobiološke i hemijske ispravnosti vode za piće u Zapadno-Bačkom okrugu 2010

Opština /Okrug	Broj uzoraka	B a k t e r i o l o š k o			H e m i j s k o		
		Ispitivanih	Neispravnih		Ispitivanih	Neispravnih	
			Broj	%		Broj	%
Sombor	3205	1684	293	17,4	1521	648	42,6
Kula	1298	650	93	14,3	648	303	46,7
Apatin	691	363	58	16	328	111	33,8
Odžaci	950	496	161	32,5	454	270	59,5
Ukupno	6144	3193	605	18,9	2951	1332	45,1

6.2. ZDRAVSTVENA ISPRAVNOST ŽIVOTNIH NAMIRNICA I PREDMETA OPŠTE UPOTREBE

Kontrola kvaliteta zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opšte upotrebe predstavlja značajan deo aktivnosti Centra za higijenu i humanu ekologiju. U saradnji sa sanitarnom inspekcijom sprovodi se kontrola mikrobiološke i hemijske ispravnosti namirnica i predmeta opšte upotrebe. U sklopu svoje preventivne delatnosti ovlašćena lica centra vrše samostalno uzorkovanje i laboratorijsku obradu na zahtev stranaka i vlasnika objekata za proizvodnju hrane i predmeta opšte upotrebe. Ispitivanje kvaliteta i ocena zdravstvene ispravnosti vrši se prema Zakonu o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i predmeta opšte upotrebe - Sl.list SFRJ 53/91 i važećim Pravilnicima koji iz njega proizilaze. Na osnovu izvršenih analiza daju se preporuke za prevazilaženje i otklanjanje uočenih problema i njihov moguć uticaj na zdravlje, kako po pitanju sirovina tako i gotovih proizvoda. Uzorkovanje se vrši u prometu, zanatskoj i industrijskoj proizvodnji. Objekti društvene ishrane (predškolski, školski, radnički, bolnički) takođe podležu redovnoj kontroli na mikrobiološku ispravnost.

U toku 2010 godine izvršena je analiza 215 uzoraka namirnica na mikrobiološku ispravnost (neodgovarajućih je bilo 24 odnosno 11,1%). Iz industrijske proizvodnje analizirano je 7 uzoraka (neodgovarajućih 0), iz prometa 136 uzoraka (neodgovarajućih 9) i 72 uzoraka namirnica iz zanatske proizvodnje (neodgovarajućih 15). Po broju i strukturi analiziranih uzoraka, nema bitnijih promena u odnosu na prethodnu godinu. Najčešći uzroci mikrobiološke neispravnosti namirnica bili su: izolovan veći broj mikroorganizama, prisustvo kvasnica i plesni.

Tabela 61. Rezultati ispitivanja mikrobiološke ispravnosti namirnica domaće proizvodnje u Zapadno-Bačkom okrugu 2010

Poreklo namirnica	Broj analiziranih uzoraka	Neodgovarajućih	
		Broj	%
Industrijska proizvodnja	7	0	0
Promet	136	9	6,6
Zanatska proizvodnja	72	15	20,8
Ukupno	215	24	11,2

Na hemijsku ispravnost (sastav, organoleptička svojstva i ostalo) analizirano je 69 uzoraka, a neodgovarajućih nije bilo. Iz industrijske proizvodnje analiziran je 1 uzorak, iz prometa 2 i iz zanatske proizvodnje 66 uzoraka.

Tabela 62. Rezultati ispitivanja hemijske ispravnosti namirnica domaće proizvodnje u Zapadno-Bačkom okrugu 2010

Poreklo namirnica	Broj analiziranih uzoraka	Neodgovarajućih	
		Broj	%
Industrijska proizvodnja	1	0	0
Promet	2	0	0
Zanatska proizvodnja	66	0	0
Ukupno	69	0	0

6.3. HIGIJENSKA ISPRAVNOSTI VODE U BAZENIMA ZA REKREACIJU I REHABILITACIJU I REKREATIVNIM POVRŠINSKIM VODAMA

U delokrug rada Centra za higijenu i humanu ekologiju spada i kontrola kvaliteta bazenskih voda, sanitarno higijenski nadzor bazena za kupanje i plivanje kao i kontrola površinskih voda koje se koriste kao javna kupališta. U Zapadno-Bačkom okrugu takvom kontrolom su obuhvaćeni sledeći objekti: zatvoreni i otvoreni bazeni sportskog centra »Soko« iz Sombora, zatvoreni i otvoreni bazeni RC »Junaković« iz Apatina, zatvoreni bazen RC Bezdan, otvoreni bazeni u Odžacima, Kuli, Crvenki i Kljajićevu, kao i kupališta na površinskim vodama »Štrand« na kanalu u Somboru i veštačkom jezeru »Rodić« u Kuli. Posebnu teškoću u ovoj oblasti stvara činjenica da ne postoji jasna zakonska regulativa u pogledu dozvoljenih vrednosti pojedinih parametara koji se kontrolišu. Raspoloživa zakonska regulativa obuhvata:

- Pravilnik o higijenskoj ispravnosti vode za piće (Sl.list SRJ 42/98)
- Uredba o klasifikaciji voda, međudržavnih voda i voda obalnog mora Jugoslavije (Sl.list SFRJ 6/78)
- Uredba o kategorizaciji vodotoka (Sl.glasnik SRS 5/68)

Kvalitet vode u bazenima je od izuzetnog značaja za zdravlje velikog broja korisnika, pa voda u bazenima mora da zadovoljava određene norme u fizičkom, fizičko-hemijskom, hemijskom i bakteriološkom pogledu.

U toku 2010 godine uzeto je ukupno 23 uzoraka površinskih voda koje se koriste kao vode za rekreaciju - uzorci vode sa kupališta »Štrand« u Somboru na kanalu Bezdan-Vrbas . Rezultati ispitivanja analiziranih voda su pokazali da kvalitet vode nije odstupao od kvaliteta propisanog za II b klasu voda prema Uredbi o klasifikaciji voda Sl.list SFRJ 6/78 osim u pogledu parametra rastvoreni kiseonik čija vrednost je bila manja nego što klasifikacija propisuje za IIb klasu vode. Tokom godine izvršeno je 106 analiza vode iz bazena za rekreaciju, od čega je 10 uzoraka bilo mikrobiološki neispravno.

6.4. KONTROLA HIGIJENSKE ISPRAVNOSTI BRISEVA

Brisevi su uzimani u saradnji sa sanitarnom inspekcijom u cilju provere primenjivanja ličnih i opštih higijenskih principa u kuhinjama i prostorima za pripremu i distribuciju namirnica.

Kontrola je radjena u predškolskim objektima, osnovnim školama, domovima učenika, specijalnoj školi sa domom »Vuk Karadžić«, domu za decu bez roditeljskog staranja »Mika Antić«, u Gerontološkom centru i njegovim objektima na Apatinskom putu i Domu penzionera i u raznim objektima za promet životnih namirnica i zanatskim radnjama koje se bave proizvodnjom životnih namirnica prema zahtevu vlasnika. Kontrola se sprovodi i u zdravstvenim ustanovama. Ukupno je uzeto 1519 briseva.

Od 802 uzetih briseva u okviru sprovođenja higijensko sanitarnog nadzora (u predškolskim, školskim, internatskim, studentskim, radničkim i bolničkim restoranima) u opštinama Sombor, Kula, Apatin i Odžaci, neodgovarajućih je bilo 21 (2,6%).

6.5. ISPITIVANJE POKAZATELJA KVALITETA VAZDUHA

Od pokazatelja kvaliteta vazduha praćena je količina aerosedimnta na jednom mernom mestu u toku 2010 godine.

Tabela 63. Pokazatelji kvaliteta vazduha sa jednog mernog mesta 2010

mesec	Ukupna kol. sed. mg/m ² /d	Nerastv. mat. mg/m ² /d	pH	Rastv. materija mg/m ² /d	Kalcijum mg/m ² /d	Sulfati mg/m ² /d	Hloridi mg/m ² /d
januar	39	15	6,6	24	14,9	44,2	18
februar	24	11	6,5	13	7,6	18,0	4,9

mart	11	7	7,1	4	10,0	12,2	2,6
april	190	116	6,7	74	15,6	28,4	12,7
maj	497	123	6,5	374	31,2	62,5	30,8
jun	419	322	6,3	97	28,9	72,3	25,8
jul	42	21	6,7	21	9,5	29,9	8,5
avgust	83	42	6,7	41	6,7	20,4	6,8
septembar	402	259	6,1	143	15,3	50,2	20,4
oktobar	312	165	6,5	147	8,8	22,5	6,7
novembar	231	115	6,8	115	12,8	29,9	8,9
decembar	89	58	6,8	31	11,1	29,2	14,4

6.6. ŠKOLSKA HIGIJENA

Tokom godine kontrola zdravstvene ispravnosti namirnica sprovedena je u ustanovama za kolektivnu ishranu predškolske i školske dece, gde je uzeto 116 uzoraka namirnica na mikrobiološku ispravnost, od čega je 8 uzoraka ili 6,9 % bilo mikrobiološki neispravno. Takođe je uzeto i 670 briseva površina, pribora i posuđa iz školskih i predškolskih kuhinja, od kojih 18 ili 2,69% nije odgovaralo.

6.8. AKTIVNOSTI NA POLJU JAVNOG ZDRAVSTVA

Centar je aktivno učestvovao u realizaciji projekata od nacionalnog interesa iz oblasti prevencije HNO zajedno sa Domom zdravlja, te je tokom godine raznim aktivnostima i manifestacijama obeležio važne ekološke datume, kako na radiju tako i u novinama svih informativnih centara na okrugu, sporovodeći zdravstveno vaspitni i edukativni plan.

Aktivna saradnja ostvarena je sa Nevladinim organizacijama, SLD-om, stručnim i naučnim društvima i to putem radionica, tribina, stručnih sastanaka, sekcija, konsultativnih sastanaka i seminara, uključujući i one na međunarodnom nivou. Zdravstveno vaspitni rad i edukacija građanstva kontinuirano se sprovodila kroz saradnju sa MAS medijima: intrvjui za Informativne centre (radija, novine, TV).

7. MIKROBIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA

7.1. REZULTATI ANALIZA U MIKROBIOLOŠKOJ LABORATORIJI

U 2010 godini mikrobiološka laboratorija obavljala je sve bakteriološke, imunoserološke i parazitološke analize bolesničkog i drugog materijala. Prema zakonskim propisima i standardnim metodama sprovode se sanitarno-bakteriološka ispitivanja voda (pijaćih, otpadnih, rečnih, kanalskih, voda iz bazena i dr.), životnih namirnica, radnih površina, vazduha, radnih prostorija, kao i sterilnost hirurškog i sanitetskog materijala, infuzionih rastvora i biološka kontrola sterilizatora i autoklava (ATCC sojevima). U Planu za 2010 godinu je i početak finansiranja (Ministarstvo zdravlja i RZZO) rada Referentne laboratorije za N.meningitidis i H.influenzae (tender EU i Ministarstva zdravlja RS). Laboratorija je sertifikovana po 9001 standardu i ima uvedenu internu i eksternu kontrolu kvaliteta a u pripremi je i akreditacija po 17025 standardu. Centar za mikrobiologiju obavlja delatnost u oblasti sanitarne i kliničke mikrobiologije (koju čine bakteriologija, parazitologija i imunoserologija).

Tokom 2010 godine u mikrobiološkoj laboratoriji obradjeno je 88798 uzoraka, od toga 39088 uzoraka kliničkih materijala, 43179 uzoraka za sanitarne preglede i 6531 uzoraka sanitarne mikrobiologije.

Tabela 64. Rezultati uradjenih analiza u mikrobiološkoj laboratoriji 2010

Vrsta materijala	Ugovoreno	Ostali korisnici
Krv (hemokultura)	0	1515 (bolnica)
Krv (serološke pretrage)	4362	400 (bolnica i ost.korisnici)
Likvor	0	50 (bolnica)
Feces (koprokultura, parazitologija)	3361	1580 (bolnica i ost. korisnici) 14393 (sistematski pregledi)
Sputum i bris bronha	96	408 (bolnica i ost. korisnici)
Urin	13143	2115 (bolnica i ost. korisnici)
Eksudat, transudat, prim. sterilne tečnosti	0	9 (bolnica)
Gnoj	0	0
Bris nosa, grla i usta	3130	398 (bolnica) 28786 (sistematski pregledi)
Bris uha, oka	386	193 (bolnica i ost. korisnici)
Bris kože, rane	373	527 (bolnica i ost. korisnici)

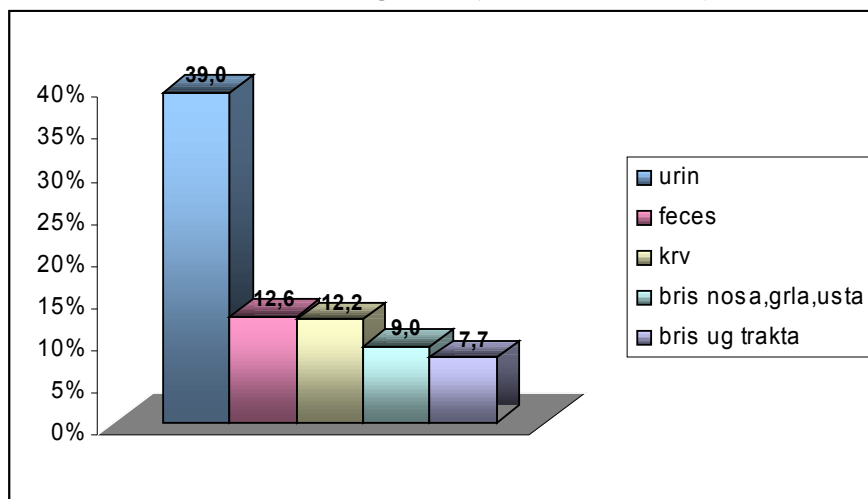
Bris urogenit. trakta	2599	400 (bolnica i ost. korisnici)
Drugo (spermokultura)	976	169 (bolnica i ost. korisnici)
Pregled urina i sputuma na TBC	0	0
Pregled na Chlamydia trachomatis	351	39
Dijagnostika urogenit. mikoplazmi	302	22
ELISA (HIV,HbsAg,anti HCV,Borrelia IgM,IgG, Toxoplasma IgM,IgG	2017	167
UKUPNO	31096	51171

*Dijagnostika TBC-a prebačena je u NOVOOFORMLJENU REGIONALNU LABORATORIJU za TBC II nivoa, koja je smeštena na grudnom odeljenju Opšte bolnice Sombor, prema programu (KONTROLA TBC U SRBIJI) koji je sprovelo Ministarstvo zdravlja RS

7.1.1. REZULTATI ANALIZA KLINIČKOG MATERIJALA

U mikrobiološkoj laboratoriji analizirano je tokom 2010 godine 39088 uzoraka kliničkog materijala, što je za 1547 uzoraka više nego u 2009. Struktura uzoraka prema vrsti kliničkog materijala, uz manje izmene u redosledu slična je kao u prethodnoj godini, sa najvećim udelom uzoraka urina 15258 (39%), krvi 4762 (12,2%) i fecesa 4941 (12,6%).

Grafikon 33. Vrste kliničkog materijala prema zastupljenosti 2010

PRAĆENJE REZISTENCIJE MIKROORGANIZAMA U BOLNIČKOJ SREDINI

U okviru obaveznog izvršavanja poslova od opšteg interesa a koji se tiču praćenja rezistencije mikroorganizama u bolničkoj sredini (MRSA, VRE i PRSP), rezultati za 2010 godinu su sledeći:

1. Staphylococcus aureus meticilin R (MRSA) – 12 izolata

Ovi izolati su rezistentni na sve beta-laktamske antibiotike a lek izbora za teške infekcije je vankomicin. Zastupljenost izolata po odeljenjima bila je sledeća: ortopedija 3 (rana); neonatalno 2 (rana,urin); infektivno 1 (hemokultura); hirurgija 1 (rana); ITA 3 (hemokultura,brisa nosa, brush); plastična hirurgija 1 (rana); dečija hirurgija 1 (rana).

2. Enterococcus vankomicin R (VRE) – nije bilo izolata

3. Streptomicin pneumoniae penicilin R (PRSP) – nije bilo izolata

4. Acinetobacter baumannii, Pseudomonas aeruginosa (MDR, PDR) – 18 izolata

Rezistencija na sve 3 ili više grupa AB (MDR) ili na sve testirane dostupne AB (PDR).

- Acinetobacter baumannii – 11 izolata: ITA 9 (3 brush, 2 rana, 3 hemokultura, 1 bris grla) i ortopedija 2 (rana)
- Ps. aeruginosa – 7 izolata: ITA 3 (rana 1, urin 2); urologija 2 (rana,urin); infektivno 1 (urin); interno 1 (rana)

5. ES LB pozitivni izolati – 71 izolata

- Klebsiella pneumoniae – 36 izolata
- Proteus mirabilis – 22 izolata
- E.coli – 13 izolata

ES LB pozitivni izolati su rezistentni na sve beta-laktamske antibiotike, izuzev karbapenema.

6. Clostridiumj difficile (CD) – 7 izolata (interno 7; infektivno 9; grudno 1)

OBAVEZNE PRIJAVE LABORATORIJSKIH IZOLATA PREMA ZAKONU

Obavezno prijavljivanje izolata sprovodi se u skladu sa Pravilnikom o prijavljivanju zaraznih bolesti (Sl.glasnik RS 98/05).

Struktura izolata u 2010 godini

- Salmonella spp. (40)
- Shigella (1)
- Campylobacter spp. (44)
- BSH gr. A (65)
- Chlamydia trachomatis (26)
- HbsAg (35)
- anti HCV At (35)
- anti HIV At-Ag (3 – potvrđeni u ref.laboratoriji)
- TPHA (5)
- Clost.difficile (17)
- Giardia lamblia ciste (55)

PRIMOIZOLATI SALMONELA I ŠIGELA

U 2010 godini bilo je ukupno 40 promoizolata salmonela (od kojih je najzastupljenija Salmonella Enteritidis 35) i 1 izolat Shigella flexneri.

Primoizolati salmonela po vrstama

- Salmonella Enteritidis (35)
- Salmonella Kotbbus (1)
- Salmonella Typhimurium (3)
- Salmonella Newport (1)

IZOLATI IZ HEMOKULTURA I LIKVORA

Hemokulture se obrađuju preko aparata Bact/Alert za kontinuirani monitoring (utrošeno je 1726 bočica a signal pozitivnosti dalo je 269 ili 15,6%). Pozitivnih izolata likvora (Streptococcus pneumoniae 1, E.coli 1).

Godišnji izveštaj o broju PRIMOIzolata iz hemokultura i likvora (UKUPNO PRIMOIzolata – 105)

- Streptococcus pneumoniae 2 (hemokultura, likvor) – infektivno
- E.coli 12 (1 ESLB+) – 5 infektivno, 4 ITA, 1 neonatalno, 2 interno
- Serratia spp. - 1 ITA
- Klebsiella pneumoniae 5 (2 ESLB+) – 3 ITA, 2 infektivno
- Aeromonas hydrophila 1 – infektivno
- Candida spp.(non albicans) 2 - ITA
- Candida spp. 1 - ITA
- Salmonella enteritidis 2 – 1 infektivno, 1 pedijatrija
- Acinetobacter baumannii 3 – ITA
- Staphylococcus aureus 10 (2 MRSA – 1 ITA, 1 inf.) – 3 neonatalno, 2 int, 2 ITA, 2 inf.
- Enterococcus faecalis 3 – 2 infektivno, 1 ITA
- Pseudomonas aeruginosa 5 – 3 ITA, 2 urologija
- Enterobacter cloacae 6 - ITA
- Streptococcus gr B 1 – interno
- Propionibacterium spp. 1 - interno
- Proteus mirabilis 1 – interno
- Corynebacterium spp.(difteroidi) 2 – ITA
- Morganella morganii 1 – ITA
- Staphylococcus spp.(koag. negativan) - 48
- Anaerobni sporogeni gram+ štapići 1

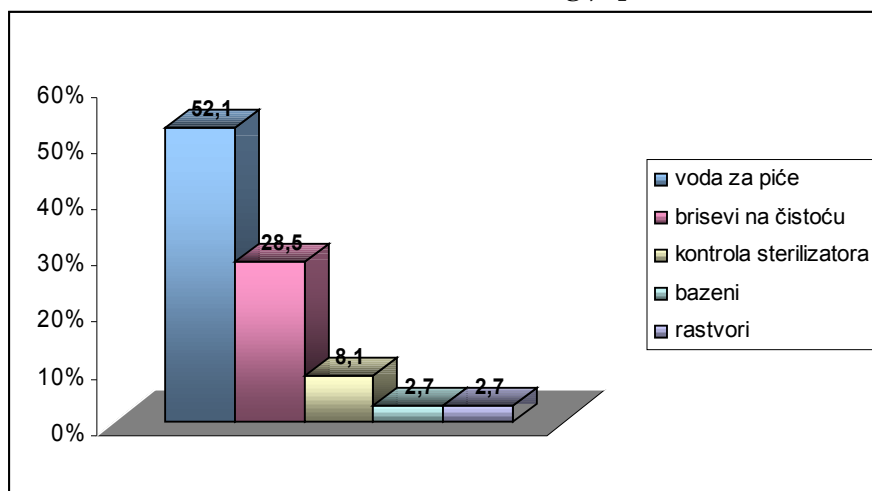
7.1.2. SANITARNA MIKROBIOLOGIJA

U oblasti sanitarne mikrobiologije analizirano je u 2010 godini 6531 uzoraka. Najviše je bilo uzoraka vode za piće (52,1%), zatim briseva na čistoću (28,5%) i kontrola sterilizatora i autoklava (8,1%).

Tabela 65. Rezultati analiza uzoraka sanitarne mikrobiologije 2010

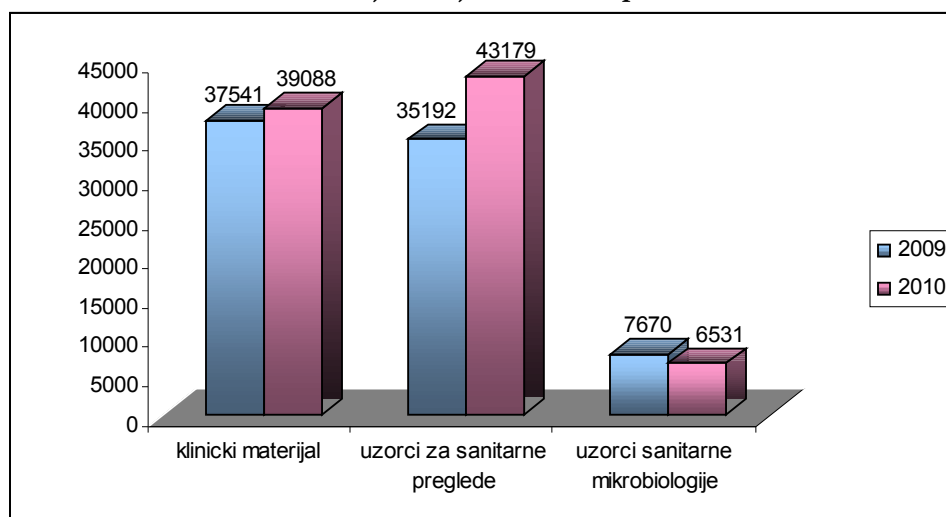
Vrsta materijala	Broj	%
Meso i mesne preradjevine	42	0,6
Kolači	8	0,1
Sladoled	1	0,0
Mleko i mlečni proizvodi	0	0,0
Jaja i jaja u prahu	0	0,0
Konzerve trajne	6	0,1
Veštačka pića	23	0,4
Druge namirnice	141	2,2
Voda za piće	3405	52,1
Bazeni	178	2,7
Površinske i otpadne vode	36	0,6
<u>Uzorci na sterilnost, čistoću i upotreb.</u>		
▪ lekovi na sterilnost	0	0,0
▪ sanit. i hirurški materijal	0	0,0
▪ rastvori	177	2,7
▪ kontrola sterilizatora i autoklava	528	8,1
▪ brisevi na čistoću	1859	28,5
▪ kontrola vazduha	113	1,7
▪ Krv i derivati krvi	14	0,2
UKUPNO	6531	100

Grafikon 34. Uzorci sanitarne mikrobiologije prema učestalosti

U mikrobiološkoj laboratoriji analizirano je tokom 2010 godine 88798 uzoraka, što je za 8395 uzoraka više nego u 2009 godini.

Grafikon 35. Odnos broja urađenih analiza po vrstama 2009/2010

7.1.3. KONTROLA TUBERKULOZE

Mikrobiološka laboratorija uključena je u Projekat »Kontrola tuberkuloze u Srbiji« - Globalni fond. U toku 2008 godine objedinjena je dijagnostika TBC na celom Zapadno-Bačkom okrugu i formirana regionalna laboratorija drugog nivoa.

REZULTATI U 2008

Broj stanovnika: 197.974 (stopa na 100.000: 24)

UKUPNO OBOLELI– 47 (novooboleli – 43, recidivi – 4)

Tabela 66. Svi oboleli u 2008 po dobnim grupama, polu i rezultatima kultivacije

pol/dob	0-4	5-14	15-18	19-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	nep.	ukup.
muški	0	0	0	1	2	4	8	8	5	0	28
ženski	0	1	2	1	1	1	4	3	6	0	19
nep.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ukupno	0	1	2	2	3	5	12	11	11	0	47

Svi oboleli po rezultatima kultivacije: kultura pozitivni – 29, kultura negativni – 15, kultura nije rađena –1 i nepoznati rezultati – 2.

8. ZAKLJUČCI

Pokazatelji vitalno-demografskih kretanja

- Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, na području Zapadno-Bačkog okruga u 2009 godini rođeno je 1582 dece a stopa nataliteta iznosila je 8,1/1000 stanovnika (od 1989 godine Zapadno-Bački okrug nalazi se u fazi nepovoljnog nataliteta - ispod 12 promila prema merilima SZO).
- Tokom godine na području okruga umrlo je 2995 osoba a stopa mortaliteta iznosila je 15,3/1000 stanovnika, čime je zabeleženo blago sniženje stope u odnosu na prethodni period.
- Stopa prirodnog priraštaja kao rezultanta radjanja i umiranja, u 2009 iznosila je – 7,2/1000 stanovnika.

Morbiditetna statistika

- Analiza strukture oboljevanja pokazuje da se nastavlja dominacija hroničnih nezaraznih bolesti: bolesti sistema za disanje, bolesti sistema krvotoka, bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva, duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja, bolesti sistema za varenje i bolesti mokraćno-polnog sistema.
- U službama opšte medicine Zapadno-Bačkog okruga utvrđeno je u 2010 godini 191469 oboljenja i ovaj broj neznatno je povećan u odnosu na 2009 godinu. U strukturi morbiditeta odraslog stanovništva dominiraju hronična nezarazna oboljenja, pre svega bolesti sistema krvotoka (17,9%) koje su u 2010 godini dospеле na prvo mesto ispred grupe bolesti sistema za disanje (17,52%). Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva zauzimaju treću poziciju sa udelom od 11,5%.
- U službi medicine rada registrovano je tokom 2010 godine 19219 oboljenja a poredak vodećih grupa bolesti zabeleženih kod radnoaktivnog stanovništva nije se bitnije menjao u odnosu na 2009. Na prvom mestu nalaze se bolesti sistema krvotoka sa udelom od 18,54% a zatim slede, prema obimu zastupljenosti, bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva, bolesti sistema za disanje, duševni poremećaji i poremećaji ponašanja i faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom.
- U službama za zdravstvenu zaštitu predškolske dece evidentirano je tokom godine 54563 oboljenja, što u odnosu na registrovani morbiditet u prethodnoj godini predstavlja povećanje za 12%. Kod dece predškolskog uzrasta najzastupljenije su bolesti sistema za disanje sa učešćem od 45,8% a zatim slede faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom, zarazne i parazitarne bolesti, bolesti kože i potkožnog tkiva te bolesti uva i mastoidnog nastavka.
- U službama za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine Zapadno-Bačkog okruga registrovano je tokom godine 51725 oboljenja. Broj utvrđenih oboljenja i stanja smanjen je u odnosu na 2009 godinu za 4%. Na osnovu podataka za 2010, u morbiditetu školske dece i omladine dominirale su bolesti sistema za disanje sa udelom od 46,5% a zatim slede faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom, zarazne i parazitarne bolesti, bolesti kože i potkožnog tkiva te bolesti sistema za varenje..
- U službi za zdravstvenu zaštitu žena ukupno utvrđeno je tokom 2010 godine 22563 oboljenja, što je za 2% više nego u prethodnoj godini. Redosled vodećih grupa bolesti sličan je onom u 2009 i pokazuje da žene najčešće oboljevaju od bolesti mokraćno-polnog sistema koje čine gotovo 2/3 u ukupnom oboljevanju a zatim slede, prema redosledu učestalosti, faktori koji utiču na zdravstveno stanje, grupa trudnoća, rađanje i babinje, tumori i zarazne i parazitarne bolesti.

Mortalitetna statistika

- Na području Zapadno-Bačkog okruga u 2009 godini umrlo je 2995 osoba, od toga 1493 muškaraca i 1502 žena. U strukturi uzroka smrti nema značajnijih izmena u odnosu na prethodne godine. Prvo mesto zauzimaju bolesti sistema krvotoka sa udelom od 51% a zatim slede tumori (20%), grupa simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (11,3%), bolesti sistema za disanje (5%) i grupa povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (4,1%).

Organizacija, kadrovi, rad i korišćenje zdravstvene zaštite

- Zdravstvena zaštita stanovništva Zapadno-Bačkog okruga obezbeđuje se u ustanovama primarne i sekundarne zdravstvene zaštite a mreža zdravstvenih ustanova utvrđena je Odlukom o planu mreže Republike Srbije, gde su definisani broj i vrste zdravstvenih ustanova, broj i namena postelja i delatnosti. Zdravstvenu delatnost obavljaju samostalno sledeće zdravstvene ustanove:

- ▶ Zavod za javno zdravlje Sombor
- ▶ Opšta bolnica Sombor
- ▶ Dom zdravlja Sombor
- ▶ "Apoteka narodna" Sombor
- ▶ Dom zdravlja Kula
- ▶ Dom zdravlja Odžaci – sa vanbolničkim stacionarom za plućne bolesti i TBC
- ▶ Dom zdravlja Apatin
- ▶ Specijalna bolnica "Banja Junaković" Apatin

- Primarnu zdravstvenu zaštitu kroz svoju delatnost obezbeđuju četiri doma zdravlja dok stacionarnu zdravstvenu zaštitu obezbeđuju: opšta bolnica u Somboru, vanbolnički stacionar za plućne bolesti i TBC u Odžacima i RRC "Banja Junaković" u Apatinu. Od 2674 zaposlenih u zdravstvenim ustanovama Zapadno-Bačkog okruga u 2010 godini, zdravstvenih radnika bilo je 1923 a nemedicinskih 751. U odnosu na prethodnu godinu, broj zaposlenih smanjen je za 34 ili 1%. Od ukupnog broja zdravstvenih radnika, zaposlenih sa visokom stručnom spremom bilo je 566 (29,4%), sa višom 120 (6,2%), sa srednjom 1234 (64,2%) i sa nižom stručnom spremom 3 (0,1%). U strukturi zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom najviše je lekara 438 (77,4%), zatim zubnih lekara 56 (9,9%), farmaceuta 44 (7,8%) i ostalih 28 (4,9%).

- U ordinacijama lekara opšte medicine registrovano je u 2010 godini 757442 poseta a po jednom stanovniku ostvareno je u proseku 4,7 poseta za godinu dana. Broj ponovnih poseta na prvu iznosio je 2,9. Ostali medicinski radnici ostvarili su u toku godine 673823 usluga a brojčani odnos lekara i sestara u službama opšte medicine iznosio je 1:1,7. Na godišnjem nivou, prosečno opterećenje lekara kretalo se od 7681 poseta u Somboru do 9170 u Apatinu.

- U službama medicine rada registrovano je 49654 poseta lekaru ili 1,1 poseta po zaposlenom. Brojčani odnos lekara i sestara u službama medicine rada iznosio je 1:1,4. Prosečna opterećenost lekara u toku godine kretala se u rasponu od 117 poseta na 1 lekara u Kuli do 3881 u Odžacima.

- U službama za zdravstvenu zaštitu dece ostvareno je u 2010 godini 89287 poseta lekaru, od toga prvih 60020, dok je kod ostalih zdravstvenih radnika registrovano 86574 usluga. Na svaku prvu posetu ostvareno je 0,5 ponovnih a po jednom detetu bilo je u proseku 7,3 poseta za godinu dana. U okviru savetovalisnog rada, poseta odojčadi bilo je 9333 a poseta ostale dece 3734.

- U zdravstvenoj zaštiti školske dece i omladine tokom 2010 godine u ordinacijama lekara zabeleženo je 95715 poseta, od čega prvih 57978. Ostali medicinski radnici ostvarili su ukupno 84292 usluga. Broj ponovnih poseta na prvu iznosio je 0,6 a po jednom detetu ostvareno je u proseku 3,8 poseta za godinu dana.
- Ukupan broj poseta lekaru u službama za zdravstvenu zaštitu žena u 2010 godini iznosio je 33282, od toga prvih 19387. Na svaku prvu ostvareno je u proseku 0,7 ponovnih poseta, dok je prosečan broj poseta na jednu ženu iznosio 0,4 za godinu dana. Broj poseta po lekaru u toku godine kretao se od 1152 u Somboru do 5751 u Kuli.
- Kada je u pitanju bolnička zdravstvena zaštita, opšta bolnica u Somboru obezbeđuje stacionarnu zdravstvenu zaštitu na području Zapadno-Bačkog okruga za ukupno 195573 stanovnika i raspolaže sa 732 postelje. U protekloj godini u bolnici je lečeno 23118 bolesnika koji su ostvarili 226519 b.o. dana. Prosečna dužina bolničkog lečenja iznosila je 9,8 dana a iskorišćenost kapaciteta za opštu bolnicu u celini 84,8%. Vanbolnički stacionar za plućne bolesti i TBC u Odžacima ima 25 postelja a tokom 2010 godine u stacionaru je lečeno 141 bolesnika i ostvareno 2943 b.o. dana. Prosečna dužina bolničkog lečenja iznosila je 20,9 dana, dok je iskorišćenost posteljnog fonda na nivou od 32,2%. Specijalna bolnica "Banja Junaković" u Apatinu raspolaže sa 270 postelja a tokom godine u bolnici je lečeno 2666 bolesnika i ostvareno 29096 b.o. dana. Prosečna dužina bolničkog lečenja iznosila je 10,9 dana a iskorišćenost posteljnog fonda bila je u obimu od 29,5%.

Higijensko-epidemiološka situacija

- Zavodu za javno zdravlje Sombor u 2010 godini prijavljeno je 16154 slučajeva zaraznih bolesti sa incidencom od 7548,21/100.000 stanovnika. Tokom godine nisu registrovani smrtni slučajevi obolelih od zaraznih bolesti.
- U strukturi zaraznih bolesti dominirale su respiratorne infekcije sa učešćem od 95,87%. Crevne zarazne bolesti nalaze se na drugom mestu sa udelom od 3,0%. Parazitarne zarazne bolesti zauzimaju treće mesto sa 0,63% u ukupnom obolevanju i Scabies-om kao jednim prijavljenim oboljenjem. Grupa veneričnih odnosno seksualno prenosivih bolesti nalazi se na četvrtom mestu sa 0,21%. Na petom mestu nalaze se vektorske zarazne bolesti sa 0,18% u ukupnom obolevanju i Lyme boreliozom kao vodećim oboljenjem. Grupa ostalih zaraznih bolesti nalazi se na šestom mestu sa 0,10% a na poslednjem, sedmom mestu nalaze se zoonoze sa učešćem od 0,01% u ukupnom obolevanju.
- Kada su u pitanju pojedinačne zarazne bolesti, nije bilo značajnijih izmena u redosledu vodećih u odnosu na prethodni period. I dalje se najčešće javljaju: Pharyngitis streptococcica, Tonsillitis streptococcica i Varicella.
- U 2010. godini u Zapadno-Bačkom okrugu je postignut visok obuhvat obveznika DTP, polio vakcinom, BCG, MMR, Hib i HB vakcinom. Potpuna vakcinacija dece DTP i polio vakcinom sprovedena je kod 98.23% obveznika. Obuhvat BCG vakcinom iznosi 100 %, primovakcinacija MMR vakcinom iznosi 96.77%, a Hib vakcinom 98.04%. Hepatitis B vakcinu primilo je 97.18% dece. U 2010. godini u Zapadno-Bačkom okrugu postignut je visok obuhvat svim revakcinama, osim revakcinacije TT vakcinom stanovnika uzrasnih grupa 30, 40, 50 i 60 godina. Ukupan obuhvat revakcinacije TT vakcinom stanovništva pomenutih grupa iznosi 26.14%.

- U Zavodu za javno zdravlje Sombor u toku 2010 godine ukupno je uzeto 6144 uzoraka vode za piće na higijensku ispravnost, od čega 3193 na mikrobiološku i 2951 na hemijsku ispravnost. U ukupnom broju uzoraka uzetih na bakteriološku analizu, udeo neispravnih iznosio je 18,9% dok je kod uzoraka uzetih na hemijsku analizu udeo neispravnih 45,1%.
- Tokom 2010 godine izvršena je analiza 215 uzoraka namirnica na mikrobiološku ispravnost (neodgovarajućih je bilo 24 odnosno 11,1%). Na hemijsku ispravnost (sastav, organoleptička svojstva i ostalo) analizirano je 69 uzoraka, neodgovarajućih nije bilo.
- Analizirano je ukupno 23 uzoraka površinskih voda koje se koriste kao vode za rekreaciju - uzorci vode sa kupališta »Strand« u Somboru na kanalu Bezdán-Vrbaš . Rezultati ispitivanja analiziranih voda su pokazali da kvalitet vode nije odstupao od kvaliteta propisanog za II b klasu voda.
- Tokom godine kontrola zdravstvene ispravnosti namirnica sprovedena je u ustanovama za kolektivnu ishranu predškolske i školske dece, gde je uzeto 116 uzoraka namirnica na mikrobiološku ispravnost, od čega je 8 uzoraka ili 6,9 % bilo mikrobiološki neispravno. Takođe je uzeto i 670 briseva površina, pribora i posuđa iz školskih i predškolskih kuhinja, od kojih 18 ili 2,69% nije odgovaralo.
- Tokom 2010 godine u mikrobiološkoj laboratoriji obradjeno je 88798 uzoraka, od toga 39088 uzoraka kliničkih materijala, 43179 uzoraka za sanitarne preglede i 6531 uzoraka sanitarne mikrobiologije.
- Broj uzoraka kliničkog materijala (39088), povećan je u odnosu na prethodnu godinu za 1547 uzoraka. Struktura uzoraka prema vrsti kliničkog materijala, uz manje izmene u redosledu slična je kao u 2009 godini, sa najvećim udelom uzoraka urina 15258 (39%), krvi 4762 (12,2%) i fecesa 4941 (12,6%).
- U okviru obaveznog izvršavanja poslova od opšteg interesa redovno se sprovodi praćenje rezistencije mikroorganizama u bolničkoj sredini (MRSA, VRE i PRSP).
- U oblasti sanitarne mikrobiologije analizirano je u 2010 godini 6531 uzoraka. Najviše je bilo uzoraka vode za piće (52,1%), zatim briseva na čistoću (28,5%) i kontrola sterilizatora i autoklava (8,1%).